

12

Ribič

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

LETO 2025
LETNIK LXXXIV
ISSN 0350-4573

Izvir Cemun (foto: Jošt Stergaršek)

Vrba v decembru

*Pred mesecem dni še listov je polna,
v vejah vrba skrivala ptice,
odletel je detelj in z njim šla je žolna,
se slekla je vrba do gole resnice.*

*Zima nastavlja belo ji zanko,
liže potihno december šibovje,
strah ji razjeda lubje pretanko,
se skrila bi v temno, gosto grmovje.*

*Se zbirajo ribe, se jim prosit mudi,
december, naj da ji čudežno moč,
naj greje z lučjo, s tisoč lučmi,
da lažja jim bo ta mrzla noč.*

Avtor: Mojca Kovač

Foto: spletni vir

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja

Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 195.
Izhaja vsak prvi teden v mesecu, razen števil 1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134
1000 Ljubljana

Telefon:
uredništvo: (01) 256 12 97
tajništvo: (01) 256 12 94
041 738 849
www.ribiska-zveza.si

NASLOVI ELEKTRONSKE POŠTE
RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE:

Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si

sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si

tajništvo RZS
tajništvo.rzs@ribiska-zveza.si

računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si

uredništvo glasila Ribič
glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
Odgovorna urednica:
Nuška Ušeničnik Schifferstein

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik: Igor Kloboves

člani:
Egon Dolenc,
Vladimir Mikec,
Jure Ušeničnik Schifferstein,
Peter Weibl

ČASOPISNI SVET:
člani:
dr. Jože Ocvirk, dr. Božidar Voljč

Lektoriranje: Alenka Ličen

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se od glasila obračunava davek na dodano vrednost.

Naklada: 11.000 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Grafika Soča, d. o. o.

Glasilo je sofinancirala Fundacija za šport.

Vsebina

RIBIŠKA POEZIJA

Vrba v decembru
Mojca Kovač 362

UVODNIK

Spoštovane ribičke in ribiči
Dr. Miroslav Žaberl 364

DELO RZS

Posvet RIWET – Projekti LASR
Mag. Igor Miličič 365

Zadnje dejanje kongresa CIPS
Mag. Igor Miličič 366

Disciplinski postopek v praksi
Mag. Igor Miličič 366

17. Seja upravnega odbora Ribiške zveze Slovenije
Mag. Igor Miličič 367

PRAVNI KOTIČEK

Odškodninska odgovornost za škodo, ki jo povzroči živali zavarovanih živalskih vrst
Anže Petrovič, univ.dipl. prav. 368

RIBIČI PIŠEJO

Življenjepis nekega ribiča
Jožef Smolej 370

Rekapitulacija osmih reprezentativnih vrst rib v reki Krki za četrto stoletje
Zoran Leko 370

JUBILEJI

70-letnica Ribiške družine Dolomiti
Rajko Komat 373

Vzpostavljane sistema za zbiranje podatkov o ulovu sulca na način »ujemi-izpusti«
Zavod za ribištvo Slovenije 374

RIBIŠTVO

Kdo se skriva v pesku? Življenje piškurjev in metode vzorčenja
Mag. Aljaž Jenič, univ. dipl. biol.
Barbara Semrajc, univ. dipl. biol. 375

Sulec – karizmatični kralj naših rek v boju za preživetje
Žiga Tertinek 376

ZASLUŽIJO SI NAŠO POZORNOST

105-letni Ivan Bev: krepi me ljubezen do reke, narave, gibanja in ljudi
Metka Rupnik 378

Razpis natečaja 39. Odprtega prvenstva Slovenije za najboljšo umetno muho 2026 in 28. Državnega prvenstva Slovenije v vezanju umetnih muh
Matej Delak, dr. Miroslav Žaberl 381

SVETOVNA PRVENSTVA

Izjemen uspeh Tima Vertačnika - srebrna in bronasta medalja
Tomo Sotenšek 382

Ribiška odprava na Irsko: Ekipe RD Ruše se je kosala z najboljšimi
Ciril Klemenc 384

RIBIŠKA PRIPOVED

Ščuka iz vaške mlake v Zibotih
Marjan Toš 386

KRIŽANKA

IZ RIBIŠKIH DRUŽIN

12. Ščukarsko društvo v zmagovem revirju
Toni Janežič 388

Ščukijada malo drugače
Zlatan Kovačević 389

MLADI RIBIČ

Namesto zaključka – mladi ribič nekoliko drugače
Blaž Dominik 391

Mladi niso samo lovili rib, so jih tudi pomagali pripraviti in z veseljem so jih pojedli
Borut Jerše 392

V SPOMIN

Dušan Ulčar 394

Ivan Komar 394

Peter Fras 394

Jožef Pleterski 394

Vinko Nastran 394

RIBIČI KUHAJO

Hommage slovenskemu krapu
Jure Ušeničnik 395

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Dopisnike prosimo, da svoje prispevke pošiljajo na e-naslov:
glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si.

Rokovnik za leto 2025:

Ribič št.:	1, 2	3	4	5	6	7, 8	9	10	11	12
Prispevke oddati do	12. 1.	2. 2.	2. 3.	6. 4.	4. 5.	1. 6.	3. 8.	7. 9.	5. 10.	2. 11.

Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo.

Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi skladno s programsko zasnovano zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča.

ELEKTRONSKA OBLIKA GLASILA – uredite jo pri tajniku vaše ribiške družine ali na elektronskem naslovu uredništva: glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si.

Uredništvo

Spoštovane ribičke in ribiči

Kar nekaj ribiških družin je v letošnjem letu praznovalo 70-letnico delovanja. Tudi ribiška družina Šempeter, na območju katere prebivam in katere član sem. Na to ribiško družino me zato vežejo posebej osebni spomini. Spomnim se Savinje v okolici Letuša, kjer sem se kot začetniški muhar pred poplavami leta 1990 učil prvih skrivnosti te tehnike ribolova. Umetne muhe sem takrat še kupoval, poznal sem samo dve. Majhna z rdečim repkom (*angl. red tag*) je bila za lov lipana, večja, imenovana, šaš (*angl. sedge*) pa za izbirčno postrv. In ko je v tem delu Savinje, kjer so prevladovali lipani, v večernem času, ob nočnem skoku, ob stoterih pobiranj lačnih rib voda zavrela, je bil tisti čarobni trenutek, ki ribiču ostane v spominu ter ga poveže in zaveže, da se vrača za vodo. Ribe so me naučile pravilne tehnike in vodenja, saj si lahko lipana zamudil večkrat, pa se je vselej ponovno dvignil na ponujeno muho.

Poplava 1990 je Savinjo spraznila, a so jo prizadevni člani ribiške družine počasi poribljavali in obnovili. Kasneje je predvsem vodstvo ribiške družine v času predsednikovanja Boštjana Zagožna pretežni del Savinje okoli Letuša spremenilo v muharski revir; vložili so ogromno salmonidnih rib in uvedli način ribolova ujemi in spusti. Tako je ta del reke postal posebej zanimiv tudi za tuje turistične ribiče, ki so prišli zalezovat velike šarenke. In ta, pretežno vložena, riba (saj vroča poletja niso dopuščala preživetja potočnice in lipana) se je naučila jesti zračno hrano. In občutek veselja ob večernem skoku, ko je šaša pobrala večkilogramska postrv, se je vrnil. Hkrati tudi veselje za preživljanje časa ob reki.

Žal je poplava 2023 reko ponovno opustošila in trenutno je, ob obilnih protipoplavnih ukrepih, ta del Savinje neprepoznaven. Nikoli več ne bo to tista Savinja pred letom 1990 s pretežno lipanskim in postrvjim zarodom.

Sprašujete se, zakaj takšen uvodnik ob koncu leta. Enostavno zaradi lepih spominov in zaradi stvarnosti, da z vsako naravno *havarijo* izgubljam ribje habitate in da vselej ugotavljamo, da smo ribiči skoraj edini, ki se borimo za ribe in ribja domovanja. Da bo situacija še otežena, se moramo prav v tem obdobju boriti za to, da bomo lahko še naprej vlagali »neavtohtono« šarenko in gojenega krapa, čeprav vemo, da obe ribi pri nas domujeta že preko sto let in da ob globalnem segrevanju, v določenih postrvjih in lipanskih pasovih, potočnica in lipan kot domorodni ribi ne preživita več. Da bo mera polna, se med politiki najdejo tudi takšni, ki bi prepovedali sistem ujemi in spusti, ker naj bi se s tem mučilo žival in bi uvedli obvezen uplen ujete ribe, kot ga poznajo ponekod v tujini. Kako kratkovidno z vidika ohranjanja določenih ribjih pasov. In da bo mera polna, smo včasih neprijatelji tudi sami sebi. Pred kratkim sem zasledil ponudbo enega od ribiških vodnikov, ki v ponudbi zapiše, da bo vse ujete sulce uplenil, in hkrati ponuja nagačenega sulca za več tisoč evrov. Pa bodi pameten, če si lahko.

Savinja in tudi druge, po poplavi degradirane reke se bodo počasi obnovile, z akcijskim delom prizadevnih ribiških družin pa tudi napolnile z določenimi ribjimi vrstami. Delujoči na zvezi pa obljubljam, da se bomo še naprej po svojih močeh borili proti birokratskim ukrepom, ki jemljejo ribam prostor za preživetje, naloga vseh nas ribičev pa je, da takšne ideje, kot je obvezna uplenitev sulcev ali druge velike ribe (z odplačanim nagačenjem), v lastnih vrstah preprečimo.

Želim vam dober prijem in da bi vas vaši sopotniki ali partnerji v letu 2026 čim večkrat spustili za vodo.

Dr. Miroslav Žaberl
Predsednik RZS

POSVET RIWET – PROJEKTI LASR

Posvet je bil namenjen predstavitvi aktivnosti na področju celinskih voda, ki jih v sklopu projekta RIWET izvaja Inštitut REVIVO, Dušan Jesenšek, član RZS komisije za naravovarstvo in dober poznavalec Lokalnih akcijskih skupin za ribolov (LASR), pa je predstavil glavne značilnosti teh projektov.

Damjan Habe je predstavil projekt ustanavljanja nove delovne skupine za sladke vode. Namen je ustanoviti novo državno posvetovalno telo, kjer bi bili zajeti vsi deležniki (strokovnjaki, državna uprava, nevladniki ipd), ki uporabljajo celinke vode. Naloga delovne skupine bi bila ustvariti strokovne podlage za »soskrbnništvo« na rekah, ki so last nas vseh in ne zgolj interesnih skupin. Skupina bo torej zasledovala težak cilj – maksimalno dobrobit vseh deležnikov.

Eva Petelin je predstavila novo aplikacijo RekoSled za beleženje in spremljanje vodnih ovir in drugih posegov na vodotoke. Aplikacija je namenjena tako splošni (občanska znanost, *angl. citizen science*) kot strokovni javnosti.

Jernej Klančičar je predstavil projekt telemetrije sulca na reki Savi (Medvode–Hrastnik), kjer je primarni cilj raziskave ugotoviti kakovost habitatov sulca. Ti rezultati bodo pomagali pri izdelavi dokumenta Strategija za ohranitev sulca in za njegovo trajnostno upravljanje. Telemetrijo bodo izvajali s pomočjo oddajnikov (trajanje delovanja do 5 let), ki jih bodo strokovno usposobljene ekipe namestile na ujete sulce, zato prosijo za pomoč RD pri informaciji o skupnih lovih sulca oz. ribičih, ki ga pogosto lovijo na izbranem območju.

Pri projektih LASR je D. Jesenšek izpostavil, da trenutno obstaja 6 območij, ki ne pokrivajo celotne Slovenije, kar bo ostalo nespremenjeno do konca leta 2027. Vsako območje LAS ima izbrano svoje tematsko področje, vloga vodilnih partnerjev po območjih pa je pomagati usmerjati projektne zamisli in koordinirati na-

Dušan Jesenšek, član RZS komisije za naravovarstvo in dober poznavalec Lokalnih akcijskih skupin za ribolov

daljnje aktivnosti prijaviteljev. Na predavanju so izpostavili nekaj primerov odobrenih projektih zamisli, ki so v fazi realizacije:

- spodbujanje muharjenja v lokalnem okolju,
- vpliv podnebnih sprememb na avtohtone ribje vrste,
- »ribja učilnica« v bohinjskem območju,
- vzpostavljane novih populacij soške postrvi.

Predstavniki RD Tolmin, RD Celje in RD Laško so predstavili svoje konkretne izkušnje z LASR projekti, ki so v veliki meri pozitivne.

Besedilo in fotografije: mag. Igor Miličič, sekretar RZS

Udeleženci posveta

ZADNJE DEJANJE KONGRESA CIPS

20. 10. 2025 je RZS v Hotelu Bohinj organizirala zaključni dogodek, poslovno kosilo za vse izvajalce uspešno končanega 46. kongresa CIPS, mednarodne konfederacije za športni ribolov. Na dogodek so bili vabljeni župan Občine Bohinj g. Jože Sodja, direktor Turizma Bohinj g. Klemen Langus, dr. Jana Vilman, strokovna sodelavka Turizma Bohinj, g. Jure Repanšek, direktor skupine Alpinia, lastnikov Hotela Bohinj, ki je gostila večino udeležencev kongresa, ter predsednik RD Bohinj g. Marko Krajnc.

Ob tej priložnosti so vsi naštetni povedali, da je bil kongres uspešen in da so vsi ribiški funkcionarji - gosti in njihovi spremljevalci bili zelo zadovoljni, tako s potekom kongresa kot s samo nastanitvijo. Na kongresu smo uspešno promovirali celotno Slovenijo in sladkovodni športni ribolov. Predsednik RZS je županu Občine Bohinj predal priznanje konfederacije CIPS, ki ga je občini ob zaključku kongresa podelil njen predsednik Claudio Ugo Matteoli.

Kongres CIPS predstavlja že drugi uspešno realiziran projekt, ki ga je RZS izvedla v sodelovanju z občino Bohinj (prvi je bila priprava proslave ob obletnici 140 let organiziranega sladkovodnega ribištva v Bohinjski Bistrici).

Besedilo in fotografija: mag. Igor Miličič, sekretar RZS

Udeleženci kosila

DISCIPLINSKI POSTOPEK V PRAKSI

Posvet se je odvijal v sredo, 22. oktobra 2025, v prostorih Čebelarkega centra Lukovica. Predavatelja na posvetu sta bila Franc Polič in Jože Cepec, oba izkušena pravnik z dolgoletnim stažem delovanja v komisiji RZS za pravna vprašanja.

V uvodnem nagovoru je predsednik RZS dr. Miroslav Žaberl izpostavil da ribič, ki je član ribiške družine, odgovarja za disciplinsko kršitev ribolovnih pravil pred disciplinskim organom ribiške družine in za prekršek v hitrem prekrškovnem postopku pred ribiškim inšpektorjem. Bistvenega pomena je, da pravilno izveden disciplinski postopek prestane morebitno sodno preverjanje. Ni razveseljujoč podatek, ki ga je RZS pridobila od inšpektorata za ribištvo, o majhnem številu podanih prijav zoper kršitelje ribiških

pravil. Prav tako majhno število obravnavanih disciplinskih prijav ne pomeni, da so nepravilnosti v ribištvu dejansko redke.

F. Polič je v svojem delu predavanja izpostavil osnovno obvezo dela vsakega člana disciplinskega razsodišča – vse je treba delati v skladu z predpisi in z upoštevanjem, kajti le tako je možno zagotoviti poštenost razsodbe. Pri tem je izpostavil potrebo po samorefleksiji vsakega imenovanega v funkcijo člana disciplinskega razsodišča – ali imam sposobnost objektivno presojati? Člani disciplinskih razsodišč morajo izkazovati spoštljiv odnos do vseh subjektov v postopku, morajo spoštovati načelo zaupnosti, predvsem pa v popolnosti spoštovati pravila RD. Na predavanju so prisotni spoznali pravne okvire izvedbe disciplinskega postopka v praksi – od same definicije, kaj disciplinska kršitev je, kakšne so dolžnosti in pravice članov RD, do osnov samega disciplinskega postopka in njegovega celotnega poteka, možnosti uporabe pravnih sredstev in izvršitve sankcij. J. Cepec je v svojem delu predavanja prek uporabe dvanajstih vzorčnih obrazcev, potrebnih za vodenje disciplinskega postopka, slušateljem praktično pokazal nujno potrebno »ogrodje« vsakega pravilnega disciplinskega postopka. Sami obrazci so narejeni na uporabnikom prijazen način in od njega terjajo zgolj sprotno vstavljanje bistvenih podatkov v posameznem delu disciplinskega postopka.

Med RD je bila izkazana visoka stopnja zanimanja za izvedbo seminarja, kar se je videlo v visokem številu prisotnih na seminarju. Obema predavateljema so postavili številna vprašanja, na katera sta oba predavatelja odgovorila z navedki iz svoje bogate pravne prakse. Vsi prisotni so prejeli gradivo v obliki vezane brošure, same prezentacije pa so po odobritvi obeh predavateljev na voljo na spletni strani RZS.

Mag. Igor Miličič, sekretar RZS; foto: Andreja Bavdaž

Pozdrav predsednika RZS, dr. Miroslava Žaberla

17. SEJA UPRAVNEGA ODBORA RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE

17. redna seja Upravnega odbora RZS je potekala 16. oktobra 2025 v Ljubljani. Člani upravnega odbora so se seznanili z opravljenimi aktivnostmi posameznih delovnih teles ter z objavo razpisa za nadgradnjo informacijskega sistema RZS.

Komisija za priznanja v ribištvi je v preteklem obdobju obravnavala vloge za priznanja kar devetih ribiških družin, od katerih jih je sedem praznovalo 70. obletnico svojega obstoja. Komisija za promocijske aktivnosti bo nadaljevala z izdajanjem ribiškega koledarja, obenem pa je predstavila priprave na sejamski nastop na ribiško-lovskem sejmu v Gornji Radgoni 2026. Glavna tema sejamske predstavitve bo delo z mladimi ribiči.

RZS bo nadaljevala projekt enotnega licenciranja ribiških vodnikov v sodelovanju s Fakulteto za turizem Univerze v Mariboru. Člani UO so se seznanili s stanjem naročila RZS za častni ribiški kroj. Sprejet je bil sklep, da RZS še enkrat ponudi možnost brezplačnega prejema enega izvoda častnega kroja za praporščaka tistim ribiškim družinam, ki te možnosti v preteklih letih niso izkoristile.

Podano je bilo poročilo o stanju izplačil solidarnostne pomoči RZS za v poplavah prizadete ribiške družine. Večino sredstev, namenjenih poribljanju prizadetih voda, je pet ribiških družin že porabilo, preostanek pa morajo izkoristiti do konca leta 2025.

Na področju delovanja RZS do državnih organov so se člani upravnega odbora seznanili s problematiko uvedbe novih vodnih dajatev – t. i. *dovolnin* s strani Ministrstva za naravne vire in prostor (MNVP), zahtevam Direkcije RS za vode (DRSV) glede usklajevanja vsebine poročil o stroških izvedbe intervencijskih izlovov rib ter s temami prihajajočega sestanka med vodstvom RZS in predstavniki Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP).

MNVP je uvedlo novo dajatev – dovolnino za stoječa vodna telesa –, s katero želi urediti problematiko dvojnega plačevanja dajatev. Na podlagi informativnih izračunov pa bo ta dajatev pomenila precejšnjo finančno obremenitev za ribiške družine, katerih večina revirjev so stoječe vode. Z uvedbo dovolnin se je položaj ribiških družin zaostрил, namesto izboljšal. RZS je zato vložila zahtevo za nujni sestanek z MNVP z namenom ureditve situacije, skupaj s predstavniki Zavoda za ribištvo Slovenije in MKGP.

DRSV je pri vprašanju izvajanja interventnih izlovov rib izpostavila, da kot naročnik takšnih izlovov mora Direkcija opravljati tudi nadzor nad izvedenimi izlovi, zato je pripravila osnutek poročila, ki ga potrebuje kot dokazilo za črpanje evropskih sredstev pri obnovi vodotokov. Prvi predlog poročila je bil za RZS neustrezen, saj je DRSV zahtevala številne nenujne podatke. Predlog RZS je, da se ob pomoči predstavnikov ZZRS oblikuje enotno poročilo, ki pa ne sme predstavljati dodatne birokratske obremenitve za ribiške družine.

Na rednem letnem sestanku z MKGP, ki ga zveza vsako leto organizira, je bilo predstavljenih šest ključnih tem, s katerimi se ribiške družine srečujejo pri svojem delovanju: zahteve Sklada kmetijskih zemljišč glede zemljišč v lasti ribiških družin, stanje realizacije pomoči ministrstva ribiškim družinam, prizadetim v poplavah, priprava dokumenta *Program upravljanja rib*, zahteva po vključitvi rezultatov raziskav kakovosti vode Blejskega in Ledavskega jezera v nove ribiško-gojitvene načrte, vrednotenje

prostovoljskega dela v ribiških družinah, problematika dovolnin in pričakovana podpora MKGP argumentom RZS ter zaključki študije o vidri v Sloveniji.

RZS od kmetijskega ministrstva pričakuje podporo argumentom zoper zahteve Sklada kmetijskih zemljišč, nadaljevanje priprave strateških dokumentov s področja sladkovodnega ribištva ob upoštevanju rezultatov raziskav ter sprostitev prepovedi privabljanja rib s hrano na posameznih vodnih telesih. Prav tako želi RZS v teh dokumentih doseči priznanje vrednosti prostovoljskega dela.

Člani upravnega odbora so se seznanili tudi s poročilom o zasedanju generalne skupščine EAA (objavljeno v *Ribiču*, št. 11/2025) ter s stanjem postopka o odvzemu statusa RZS za delovanje v javnem interesu na področju ohranjanja narave, ki se je zaustavil na MNVP in še poteka.

Na posvetu RZS 30. septembra 2025 sta bila v sodelovanju z Inštitutom Revivo ribiški javnosti predstavljena projekta RIWET z novo aplikacijo RekoSled (kartiranje vodnih ovir po načelu občanske znanosti) in projekt telemetrije sulca na reki Savi. Prav tako so bili predstavnikom ribiških družin predstavljeni projekti lokalnih akcijskih skupin za ribištvo (LASR) ter možnosti sofinanciranja projektov za ribiške družine z navedbo primerov dobre prakse.

Na sestanku Delovne skupine za področje celinskih voda (DSPCV) 24. septembra 2025 je potekala začetna faza ustanavljanja koordinacijskega delovnega telesa na državni ravni, ki bi zajelo sodelovanje vseh deležnikov in izboljšalo medsebojno usklajevanje.

Na predstavitvah zaključkov raziskav o kakovosti vode Blejskega in Ledavskega jezera (26. in 30. septembra 2025) so analize pokazale, da je vpliv ribolova na onesnaženje vode le 7 % pri Blejskem in manj kot 1 % pri Ledavskem jezeru. RZS zanimajo tudi zaključki analiz za pet drugih podobnih vodnih teles.

Na Slivniškem jezeru je med 2. in 5. oktobrom 2025 potekalo tekmovanje RAJP v lovu krapov z obtežilnikom. Organizacijo tekmovanja je uspešno prevzela RD Voglajna, še posebej razveseljivo pa je, da je izmed enajstih nastopajočih ekip iz štirih držav pokal prejela ekipa RD Murska Sobota.

Dovoljenje za odstrel kormoranov v ribiškem okolišu RD Ljutomer predstavlja uspešen zaključek desetletnih prizadevanj. Dovoljeno je plašenje z odstrelom 40 osebkov kormorana na akumulaciji Gajševci, reki Ščavnici in delu Mure. K pridobitvi dovoljenja je pripomoglo tudi mnenje RZS, ki je opozorilo na slabo stanje populacij podusti in platnic. Takšno dovoljenje lahko služi kot primer dobre prakse reševanja tovrstne problematike tudi na ravni posamezne ribiške družine.

Na koncu seje so se člani UO seznanili še s primerom nepravilne uporabe blagovne znamke »**Bohinjska potočna postrv**«, saj ta vrsta v resnici ne obstaja. Država porekla teh rib je Italija, tržijo pa jih v ribogojnici iz Bohinjske Bistrice. Člani so soglasno ugotovili, da je uporaba takega imena nezakonita, ter predlagali prijavo tržnemu inšpektoratu.

Mag. Igor Miličič, sekretar RZS

§ ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST ZA ŠKODO, KI JO POVZROČIJO ŽIVALI ZAVAROVANIH ŽIVALSKIH VRST

Uvod

Na spletnih straneh Zavoda za ribištvo je bil v novembru 2025 objavljen zanimiv prispevek na temo vidre ter razširjenosti in vpliva te živalske vrste na populacijo rib. Iz vsebine članka lahko razberemo, da vidra predstavlja enega od prepoznanih večjih pritiskov na ribe ter da je trend tega vpliva v močnem porastu. Avtorji navajajo, da je razlog za negativen vpliv na ribe ravno v prehrani vidre, saj ribe v deležu prehrane vidre predstavljajo delež, ki je višji od 80 %. Posebnost vidre pa je tudi v tem, da predstavlja pritisk tako na naravnih populacijah rib, kot tudi povzroča škodo na ribah v ribogojnicah, ki so vir za krepitve ribjih populacij v naravi (Pliberšek idr. 2025). O naraščajoči problematiki vidre z vidika sladkovodnega ribištva je bilo sicer možno v preteklosti zaslediti tudi več novinarskih člankov.

Vidra je zavarovana prostoživeča živalska vrsta, zaradi česar je zanj z veljavno zakonodajo predviden poseben varstveni režim. Država torej z zakonodajo varuje navedeno živalsko vrsto v sklopu varstva javne koristi, ki je v ohranjanju narave in naravnih vrednot za celotno človeštvo. S tem pa je na drugi strani povezano tudi vprašanje odškodninske odgovornosti za škodo, ki jo povzročijo zavarovane živalske vrste, med drugim tudi vidra.

Vidra kot zavarovana prostoživeča živalska vrsta

Vidra (*Lutra lutra*) je na podlagi 81. člena Zakona o ohranjanju narave (ZON) v zvezi s priložo 1, poglavja A, Uredbe o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uredba), opredeljena kot živalska vrsta, za katero je določen varstveni režim za varstvo živali in populacij. Uredba v 5. členu vsebuje opredelitev varstvenega režima, in sicer določa prepovedi, ki se nanašajo na zavarovane živali. Živalske vrste iz poglavja A priloge 1 Uredbe, kar velja tudi za vidro, je tako prepovedano zavestno poškodovati, zastrupiti, usmrtiti, odvzeti iz narave, loviti, ujeti ali vznemirjati. Z uredbo so pri tem določene tudi določene izjeme, saj je na podlagi 7. člena Uredbe mogoče pridobiti dovoljenje za poškodovanje, zastrupitev, usmrtitev, odvzem iz narave, ujetje ali vznemirjanje živali, ki so uvrščene v prilogi 1, poglavju A Uredbe. Eden od utemeljenih razlogov za uporabo takšnih ukrepov pa je tudi v preprečitvi resne škode na ribiških območjih. Vendar pa je pri uporabi tega ukrepa treba upoštevati, da gre za t. i. »ultima ratio« ukrep, saj je določen pogoj, da ukrep ne sme škodovati ohranitvi ugodnega stanja populacije določene zavarovane živalske vrste ter da za preprečitev škode ni na voljo druge zadovoljive možnosti kot uporaba enega od naštetih ukrepov.

Pravna narava škode, ki jo povzročijo zavarovane živalske vrste

Pri vprašanju pravne narave škode, ki jo povzročijo zavarovane živalske vrste, ne moremo mimo ureditve civilne odškodninske

odgovornosti za škodo, kot jo ureja Obligacijski zakonik. Le-ta se po temelju izvora deli na dva glavna dela, in sicer poznamo poslovno in neposlovno oziroma deliktno odškodninsko odgovornost. V primeru škode, ki jo povzročijo divje živali, načeloma ne moremo govoriti o poslovni odškodninski odgovornosti, saj ne gre za pogodbeno ureditev razmerij. Lahko pa bi govorili o neposlovni oziroma deliktni odgovornosti, ki nastane zaradi povzročitve škode z nedopustnim ravnanjem povzročitelja in je urejena v določbah od 131 do 189. člena OZ¹. Glede na krivdo pa odškodninsko odgovornost ločimo še na krivdno odgovornost in odgovornost ne glede na krivdo.

Pri krivdni odgovornosti na podlagi prvega odstavka 131. člena OZ velja, da je tisti, ki je drugemu povzročil škodo, le-to dolžan povrniti, če ne dokaže, da je škoda nastala brez njegove krivde. Pri tej obliki odškodninske odgovornosti gre tako za kršitev temeljnega načela obligacijskega prava, in sicer splošne prepovedi povzročitve škode, po kateri se je vsakdo dolžan vzdržati ravnanja, s katerim bi utegnil drugemu povzročiti škodo (10. člen OZ). Za škodo bo torej povzročitelj odgovarjal, kadar bo ravnal s kakšno od oblik krivde, tj. z naklepom ali iz malomarnosti. Zato lahko govorimo tudi o krivdni odgovornosti.

O objektivni odškodninski odgovornosti pa lahko govorimo v primeru stvari ali dejavnosti, iz katerih izvira večja škodna nevarnost za okolico, saj se v tem primeru odgovarja ne glede na krivdo (2. odstavek 131. člena OZ). Povedano drugače, vprašanje krivde v razmerju do povzročitve škode v tem primeru ni relevantno, saj je odgovornost podana že zaradi dejstva, da je nekdo imetnik nevarne stvari ali pa se ukvarja z nevarno dejavnostjo. Glede na navedeno lahko ugotovimo, da nobena od navedenih vrst odškodninske odgovornosti ni posebej primerna za uporabo, ko škodo povzročijo živali zavarovanih živalskih vrst.

Objektivna odgovornost za škodo pa je predvidena tudi v posebnih primerih, ki jih določa zakon (3. odstavek 131. člena OZ). Prav ta vrsta odgovornosti pa je tista, ki lahko predstavlja temelj odškodninske odgovornosti za škodo, ki jo povzročijo zavarovane živalske vrste.

Na podlagi 91. člena ZON je sicer praviloma izključena odgovornost države za škodo, ki jo povzročijo rastline ali živali, razen v posebej določenih primerih, ki jih določa zakon.

Podlago za odgovornost za škodo, ki jo povzročijo živali zavarovanih vrst, vsebuje ureditev v ZON. Določba 92. člena ZON postavlja pravilo, da je fizična ali pravna oseba, ki ji zavarovane živali, tj. živali, za katere so določeni ukrepi varstva njihovih habitatov, pravila ravnanja in poseben varstveni režim, povzročijo škodo, v prvi vrsti dolžna na primeren način kot dober gospodar in na svoje stroške narediti vse potrebno, da obvaruje svoje premoženje pred nastankom škode.

¹ Glej tudi Pravosodni bilten (PB), št. 1/2017, str. 101.

Če nastanka škode z izvajanjem potrebnih ukrepov ni mogoče preprečiti, lahko oškodovanec, ki mu je že nastala škoda, od ministrstva na podlagi 2. odstavka 92. člena ZON zahteva izvedbo ustreznih ukrepov za preprečitev nadaljnje škode. Oškodovanec in ministrstvo se sporazumeta o vrstah ukrepov in o načinu zagotovitve sredstev za izvedbo ukrepov, ki vključujejo odvratanje, postavljanje ograd, ulov posameznih osebkov in tudi redčenje populacij zavarovanih vrst. V pristojnosti ministra pa je določitev primernih načinov varovanja premoženja in vrste ukrepov za preprečitev škode za posamezne živalske vrste.

Na podlagi 93. člena ZON pa je oškodovanec upravičen do povrnitve odškodnine v višini dejanske škode, ki jo povzroči živali zavarovanih vrst, določenih z Uredbo, vendar pod pogojem, če je najprej na primeren način kot dober gospodar naredil vse potrebno, da obvaruje premoženje pred nastankom škode ter če škode ni bilo mogoče preprečiti tudi na podlagi izvajanja potrebnih ukrepov.

V praksi bo to za oškodovanca pomenilo, da bo moral pred uveljavitvijo morebitne odškodnine najprej na svoje stroške s skrbnostjo dobrega gospodarja izvesti vse, kar je potrebno, da obvaruje svoje premoženje pred nastankom škode. Na primeru ribogojnice si lahko zamislimo, da to pomeni vsaj postavitev zaščitnih ograj, mrež ipd., ki različnim plenilcem preprečujejo dostop do objektov ribogojnice. V kolikor ti ukrepi ne bi zadostovali, pa je treba vložiti še predlog za izvedbo ukrepov za preprečitev nadaljnje škode.

Sodna praksa

Tudi v skladu s sodno prakso Vrhovnega sodišča Republike Slovenije² gre pri škodi, ki jo povzročijo živali zavarovanih živalskih vrst za poseben primer objektivne odškodninske odgovornosti, kot ga predvideva 3. odstavek 131. člena OZ, vir odgovornosti pa ni v tem, da bi šlo pri škodi, ki jo povzroči zavarovane živalske vrste za škodo, ki nastane v zvezi z nevarno stvarjo ali nevarno dejavnostjo, ampak gre za varstvo javne koristi, ki je v ohranjanju narave in naravnih vrednot. Sodišče pojasni, da ohranjanje živalske vrste ni v zasledovanju koristi države, ampak v zasledovanju koristi človeštva, država pa izvaja skrb za to korist tudi na način, da državljanom preprečuje ukrepe za zaščito, ki bi lahko varovano živalsko vrsto ogrozili.

Zgolj kot zanimivost in za primerjavo pa je treba na tem mestu omeniti, da je ekskulpacijski razlog pri objektivni odgovornosti za škodo, ki nastane v zvezi z nevarno stvarjo oziroma nevarno dejavnostjo v obligacijskem zakoniku urejen drugače. Imetnik nevarne stvari oziroma tisti, ki se ukvarja z nevarno dejavnostjo, lahko zakonsko domnevo, ki določa, da se šteje, da škoda izvira iz te stvari oziroma te dejavnosti izpodbije, **če se dokaže, da ta ni bila vzrok** za nastanek škode (škoda je nastala ne glede na nevarnost stvari oziroma dejavnosti).

V konkretnem primeru je sicer šlo za škodo, ki jo je zavarovana živalska vrsta krokar povzročila na drobnici. Sodišče je pojasnilo, da so tudi razlogi, ki izključujejo objektivno odgovornost države, urejeni v 92. členu ZON, saj je oškodovanec upravičen do povrnitve odškodnine le, če so izpolnjeni pogoji, ki jih v ta namen določa citirani člen zakona.

To pa za oškodovanca pomeni, da mora na primeren način in kot dober gospodar na svoje stroške najprej narediti vse potrebno, da obvaruje svoje premoženje pred nastankom škode. Šele če tudi na ta način ni mogoče preprečiti nastanka škode, lahko oškodovanec od ministrstva zahteva izvedbo ustreznih ukrepov za preprečitev nadaljnje škode. Namen tega ukrepa pa je tudi po sodni praksi v tem, da naj se vzpostavi ustrezno ravnoesje med odgovornim in dopustnim samozaščitnim ravnanjem ter socializacijo bremen, ki jih niti takšno zaščitno ravnanje ne more preprečiti (odškodnina v breme proračuna).

Postopek uveljavljanja odškodninskega zahtevka

Skladno s 93. členom ZON lahko oškodovanec uveljavlja odškodninski zahtevek za škodo, povzročeno s strani živali zavarovanih vrst na način in po postopku s smiselno uporabo določb predpisov o divjadi in lovstvu, ki urejajo uveljavljanje škode od države. Zakon o divjadi in lovstvu (ZDLov-1) pa glede uveljavljanja škode od Republike Slovenije v 58. členu določa postopkovno pravilo, da je oškodovanec škodo, za katero je odgovorna država, dolžan prijaviti v roku treh dneh s pisno prijavo pooblaščenca, ki ga minister določi z odločbo. Skladno s 93. členom ZON naloge pooblaščenca ministrstva v primerih, ko škodo povzročijo živali iz Uredbe, izvaja Zavod za gozdove Slovenije. Ministrstvo pa je pristojno za odločitev o višini odškodnine za škodo, povzročeno po živalih zavarovanih vrst.

Na podlagi 5. odstavka 93. člena ZON pa ima oškodovanec, ki se ne strinja z odločitvijo ministrstva glede višine odškodnine, na voljo še sodno varstvo, saj lahko s tožbo zahteva, da o odškodnini odloči pristojno sodišče. Tožbo pa mora oškodovanec vložiti pred iztekom zastaralnega roka, in sicer najkasneje v treh letih od dneva, ko je škoda nastala. Po izteku tega roka pravica zahtevati odškodnino v sodnem postopku namreč ugasne.

Sklepno

Na podlagi vsega navedenega lahko ugotovimo, da gre pri vprašanju škode, ki jo povzročijo živali zavarovanih živalskih vrst, za poseben primer objektivne odškodninske odgovornosti, ki je določena v zakonodaji, ki ureja področje ohranjanja narave. Za škodo v tem primeru odgovarja Republika Slovenije, saj je zakonodajalec na tak način razdelil bremena, ki izvirajo iz varovanja javne koristi. V koristi vseh je namreč ohranjanje narave in naravnih vrednot, četudi za dosego tega cilja lahko nastane tudi določena škoda na premoženju fizičnih ali pravnih oseb. Glede na zakonodajno ureditev pa je za uveljavljanje odškodninskega zahtevka v razmerju do države predviden poseben postopek, ki od oškodovancev, torej tistih oseb, ki jim živali zavarovanih živalskih vrst povzročijo škodo na premoženju, terja tudi določeno mero skrbnosti za zaščito lastnega premoženja ter uporabo postopka za dovolitev ukrepov za preprečitev nadaljnje škode. Prav tako pa je treba upoštevati, da je odškodnino ob izpolnitvi vseh predpostavk mogoče zahtevati zgolj za škodo, ki je nastala na premoženju fizične ali pravne osebe.

Anže Petrovič, univ.dipl. prav.

Literatura

Vidra pod lupo izvajalcev ribiškega upravljanja (Pliberšek, idr. 2025) dostopen na povezavi: [Vidra pod lupo izvajalcev ribiškega upravljanja | Zavod za ribištvo Slovenije](https://primorske.svet24.si/primorska/goriska/zavarovana-vidra-ogroza-vzrejo-avtohtone-soske-pos/).

<https://primorske.svet24.si/primorska/goriska/zavarovana-vidra-ogroza-vzrejo-avtohtone-soske-pos/>

<https://radiokoper.rtvlo.si/clanek/prispevki/novice/vidra-je-tolmiskim-ribogojcem-povzrocila-veliko-skodo/481329>

Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 56/99 z dne 13. 7. 1999, s spremembami, ZON).

Pravosodni bilten (PB), št. 1/2017, str. 101.

Zakon o sladkovodnem ribištvi (Uradni list RS, št. 61/06, ZSRib).

Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 83/01 z dne 25. 10. 2001, s spremembami, OZ.)

Zakon o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04 z dne 20. 2. 2004, s spremembami, ZDLov-1).

VSRS sodba II Ips 87/2015.

([https://sodnapraksa.si/?q=id:2015081111399011&database\[SOVS\]=SOVS&database\[IESP\]=IESP&database\[VDSS\]=VDSS&database\[UPRS\]=UPRS&_submit=i%C5%A1%C4%8Di&pag e=0&id=2015081111399011](https://sodnapraksa.si/?q=id:2015081111399011&database[SOVS]=SOVS&database[IESP]=IESP&database[VDSS]=VDSS&database[UPRS]=UPRS&_submit=i%C5%A1%C4%8Di&pag e=0&id=2015081111399011)).

² VSRS sodba II Ips 87/2015

ŽIVLJENJEPIŠ NEKEGA RIBIČA

Najbrž se že spodobi: uradno sem član že več kot 50 let. Najprej sem kot nadobudni ribič kupoval dnevne ribolovne dovolilnice.

Rojen sem bil ob potoku Mošenik, v hiši, ki je bila pet metrov oddaljena od potoka. Pred hišo je bil most, vezan na njive na Cenovem. Danes tam stoji zdravstveni dom. Iz rane mladosti se spomnim nadobudnih ribičev, ki so s sposojeno opremo (od gasilcev) prizadevno odplavljali kanale (mlinščice) in reševali takrat zelo redke ribe. Tedaj sem se najbrž že zapisal ribištvu.

Drugi tak moment je bil najbrž sulec, obešen v izložbi v mesariji v Trziču. Ujel ga je menda moj stric, in sicer na izlivu Tržiške Bistrice v Savo. Prav on me je navdušil za ribištvo.

Z vlakom sem se peljal iz Trziča (s sindikalno karto) v Duplje. S pokojnim stricem sva se preko mostu pri Trnovcu ustavila najprej v mlinu Pri Markeljnovi mami, nato pa odšla za Bistrico. Tam me je pokojni stric naučil loviti ribe. Hvala mu!

Rib v časih po 2. svetovni vojni ni bilo veliko. Z mostu čez potok smo otroci opazovali vsako ribo (potočnico), ki je priplaval mimo. Potok so izpraznile vojske, ki so takrat bežale preko prelaza Ljubelj. Pa tudi visoke spomladanske vode so dodobra zdesetkale ribji zarod. V ribogojnici smo gojili ribe, ki smo jih odlovili v gojitvenih potokih. K sreči pa je, takrat za namen diplomatske naloge, Klavdija Bogataj našla gensko čisto potočno postrv podonavskega porekla in začela se je nova doba vzreje postrvi. Veliko zaslug za to ima sedanji gospodar RD Tržič Janez Čadež.

Ko sem se včlanil, sem se kaj kmalu vključil v organe RD. Franc Podlesnik, takratni predsednik, me je takrat vključil v

delo organov. Odlično sva se razumela, čeprav sva bila pogosto različnega mnenja. Leta 1973 je sprejel pogumno odločitev na skupščini ZRD Gorenjske, da prevzamemo propadlo ribogojnico v Besnici. Z veliko napora me je naučil veščin, ustanovil ribogojno ekipo in jih počasi opremil z najnужnejšim. Vsaka čast tedanji ekipi (Petru, Poldetu, bratom Rustja, Hervolu), pa tudi njihovim sedanjim naslednikom! Za hrano in zdravila je takrat poskrbel predsednik koroških ribičev g. Ewald Grabner. Z omenjenim je bilo v tistem času težko. V zahvalo smo s koroškimi ribiči na tradicionalnem pikniku podpisali Listino o pobratenju. Mnogi so se takrat zmrdovali, češ, kaj pa so oni naredili za RD. O njihovem prispevku smo vedeli samo nekateri. K sreči imamo za to veliko filmskega in fotografa.

Tako je tudi danes: le redki vemo, kaj za RD storijo posamezniki. Spomnim se poplave v Dovžanovi soteski, ko je zalilo tudi našo ribiško brunarico in bazene okrog nje. Naš gospodar je povabil člane (ki jih je imel na svojem telefonu). Povabil jih je 18, prišlo pa jih je 36! Torej, prostovoljstvo še živi!

Mnogo je bilo delovnih akcij in mnogo jih še bo! Zasluge gredo mnogim, neimenovanim in prizadevnim članom. Le redki poznajo in vedo njihova imena.

Bil sem tudi član delegacije skupščine ZRD Gorenjske in tudi organov RZS. Na te čase imam prelepe spomine. Žal pa čas neusmiljeno teče in – hočeš nočeš – treba bo prenehati z aktivnim delom in delo prenesti na mlajše. Mislim, da imamo takih veliko.

Jožef Smolej

REKAPITULACIJA OSMIH REPREZENTATIVNIH VRST RIB V REKI KRKI ZA ČETRT STOLETJA

Zanimiv prikaz uplenjenih rib v reki Krki od leta 2000 do vključno leta 2024 po številu in teži posameznih primerkov in glede števila članstva za vsako leto posebej.

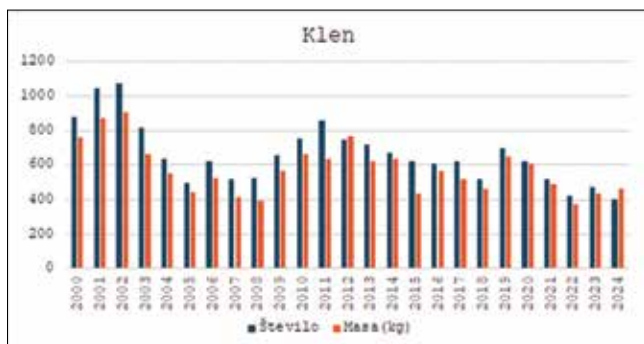
Kaj napisati o moji dolenski lepotici Krki? O reki Krki je že vse napisano v superlativih. Krko so opisovali in občudovali razni potopisci, pesniki, pisatelji, slikarji, sloviti pridigarji ... Toda zame je najlepši opis zelene lepotice, ki sem ga pred mnogimi leti nekje prebral in si ga zapomnil: če želiš raj, ti ni treba leteti niti previsoko niti predaleč. Dovolj bo, da za trenutek ustaviš korak ob lehnjakovih pragovih in Krkinih okljukih. Začutil boš tisti skrivnostni šarm in čar Dolenjske, ki ga ne zna opisati in podoživeti še tako nadarjen pisatelj ali tankočutni pesnik. Toliko o opisu reke Krke. Sedaj pa še o ribah, ki živijo v njej. Najlepši opis rib je bil prvič objavljen leta 1689 v Slavi Vojvodine Kranjske, Janeza Vajkarda Valvasorja: ponekod so somi, ki imajo dvajset, trideset, štirideset, dà, celo petdeset funtov. RIBE so zelo okusne in tako čvrste kakor v nobeni drugi

vodi, tako ščuke, lipani, postrvi in razne druge, zlasti pri Soteski in Žužemberku. Pri Soteski so še mnogo bolj čvrste kakor zgoraj pri izviru, ker priteka med Žužemberkom in Sotesko, precej ob bregu te reke, nad devetdeset močnih in ledeno mrzlih studencev na dan. Taki studenci delajo reko hladnejšo, kakor je pri izviru, dve miljii nad Žužemberkom.

Od tod prihaja, da se drže najboljše in najokusnejše ribe med Žužemberkom in Sotesko in še nekoliko nižje; nato pa, še nižje, se ne stekajo v reko nobeni studenci, ampak le mehke vode; zato tod ribe niso tako čvrste, čeprav so same po sebi še vedno dokaj dobre, ako jih primerjamo z ribami drugih rek ...

Velikokrat smo se na raznih srečanjih, tekmovanjih pogovarjali o reki Krki, o ribah v njej in premlevali spomine, da je bilo pred mnogimi leti ujetih ogromno rib, v današnjih časih pa je ujetih

Revir	Skupaj																
Vrsta	klen		krap (gojena oblika)		platnica		podust		potočna postrv		som		šarenka		ščuka		Število članov
Leto	Število	Masa (kg)	Število	Masa (kg)	Število	Masa (kg)	Število	Masa (kg)	Število	Masa (kg)	Število	Masa (kg)	Število	Masa (kg)	Število	Masa (kg)	
2000	878	757	607	1822	2435	1897	775	551	445	251	94	554	1731	756	802	1922	916
2001	1046	870	1040	2707	2817	2499	699	468	371	222,3	147	753	1595	680,7	847	2078	753
2002	1070	905,1	932	2529,7	2165	1855,4	635	431,2	352	230	142	706	2395	1156,4	919	2165,1	823
2003	814	659	672	2106	2354	1949,2	639	453	144	88,1	101	735,1	1442	675,3	952	2206,4	815
2004	631	546,8	756	2186,9	1481	1240,7	236	172,9	309	168,7	130	1024,5	2989	1342,7	886	1871,7	771
2005	492	446,1	578	1424,8	1499	1540	255	208,5	302	171,3	99	765	2242	903,4	868	1827,1	832
2006	616	523,3	427	1200	1682	1318,2	385	275,8	286	175	85	587,4	2043	965,3	669	1510,4	855
2007	512	418,5	1034	2406,2	1198	1029	207	163,1	565	402,6	34	213	2402	1588,9	617	1433,1	843
2008	525	398,3	844	2058,5	709	657,2	132	84,5	492	346	37	371,5	1156	688,2	419	945,8	818
2009	656	565,3	413	1164,3	997	857,3	145	122,2	195	119	41	275	1537	781,7	492	1055,2	721
2010	753	662	681	1662,9	1176	1045,5	101	84,5	516	360,9	24	227	930	650,7	258	762,5	686
2011	859	631,9	904	1872	1117	959,1	152	119,9	734	787,9	63	401,2	1952	1057,95	332	774,6	658
2012	743	763,4	826	1896,3	1149	1046,9	58	55,3	369	403,9	31	141,3	1579	1463,2	363	914,1	620
2013	720	619,2	1116	2978,3	1293	1245,4	69	79,9	192	130,7	32	279,6	1589	896	700	1890,9	599
2014	671	633,2	997	2788,2	1941	2124,4	45	42,8	469	292,4	41	321,5	1502	980,4	663	1913	611
2015	616	440,3	818	2349,9	1779	1516,5	107	103,2	365	264	22	222,2	2400	1245,4	717	2018,6	624
2016	604	565,6	771	1954,6	1150	1124,5	85	79,6	505	402,1	30	306,5	1465	1154,2	555	1566,1	648
2017	622	511,4	716	1793,6	1245	1200	104	84	712	450,4	18	227	1152	815,7	526	1522,2	639
2018	515	462,45	949	2301,6	1036	1020,85	58	53,85	722	492,05	24	253,8	1505	826,72	584	1810,65	635
2019	697	649,7	812	2223,2	887	1128,4	44	37,3	623	508,7	15	107,5	2069	1235,8	725	2071,4	643
2020	618	606,7	605	1517,5	858	946,3	86	80,5	557	519,7	16	155	1348	904,5	411	1327,2	724
2021	517	487,1	614	1905,1	851	809,6	26	25,2	492	527,1	24	228,6	1512	1003,6	524	1449,9	738
2022	421	371,9	654	1741,6	713	730,82	16	15,9	260	199,56	16	118,5	1158	769,42	255	772,25	661
2023	470	440,2	602	1862,4	916	911,7	20	18,7	422	313,1	18	183	1440	755,9	441	1238,9	669
2024	403	468,9	578	1588,2	1171	938,7	90	70,3	223	274,8	11	158	526	394,5	415	1259,9	675
Skupna vsota	16469	14403,35	18946	50040,8	34619	31591,67	5169	3881,15	10622	8101,31	1295	9315,2	41659	23692,59	14940	38307	

rib le za vzorec oz. nekateri ribiči so celo govorili, da ni več rib v Krki. To mi je dalo misliti in sem se zakopal v arhiv RD Novo mesto ter s pomočjo gospodarja iz letnih poročil izpisal rekaptulacijo osmih najbolj pogostih rib, ki živijo v reki Krki in prišel do zanimivih rezultatov:

1. Klen

Zanimivo pri klenju je, da smo jih v letu 2000 ujeli 878 kosov, v letu 2024 pa 403 kose. Povprečna teža ujetega klenu je bila 0,87 kg.

2. Krap (gojena oblika)

Leta 2000 smo ribiči ujeli 607 kosov, v letu 2024 pa 578 kosov. Največji ulov krapov beležimo v letu 2007, ko smo jih ujeli 1.034 kosov. Povprečna teža ujetega krapa je bila 2,64 kg.

3. Platnica

Najbolj priljubljena riba za ribolov v Krki je platnica. Leta 2000 smo ujeli 2.435 kosov, leta 2001 celo 2817 kosov, v letu 2024 pa smo ujeli samo 1.171 kosov, kar pomeni, da se je ulov dobesedno

prepolovil. Platnica se v Krki dobro počuti, saj je njena ulovljena povprečna teža 0,91 kg.

4. Podust

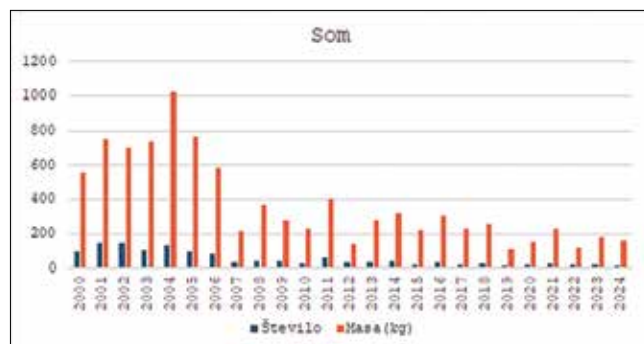
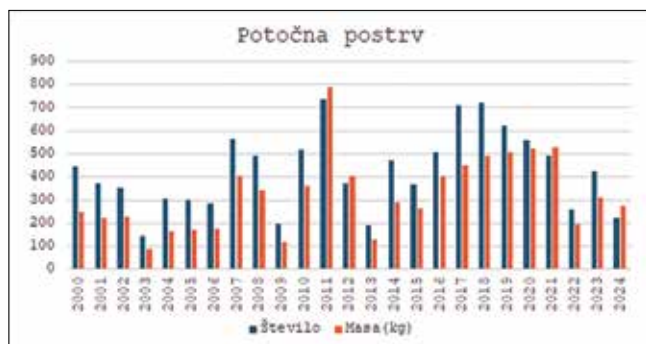
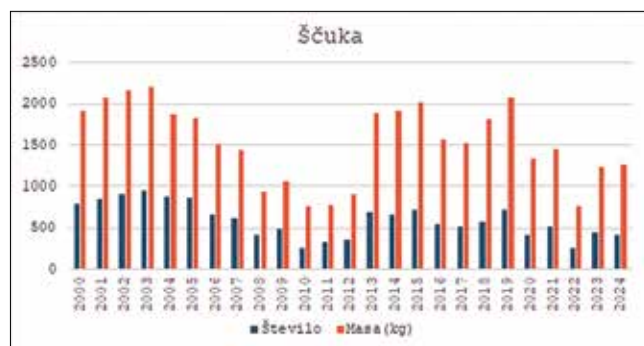
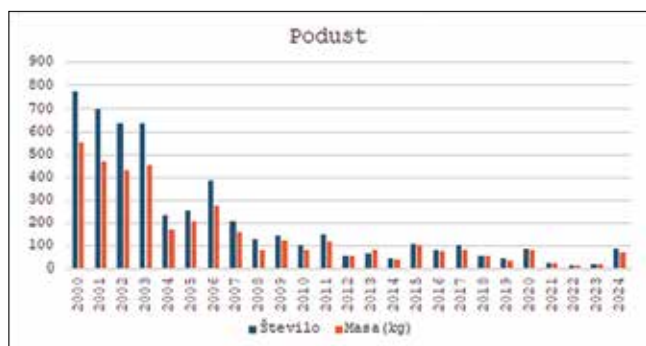
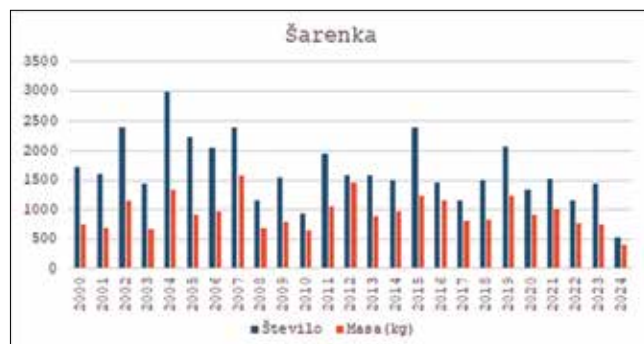
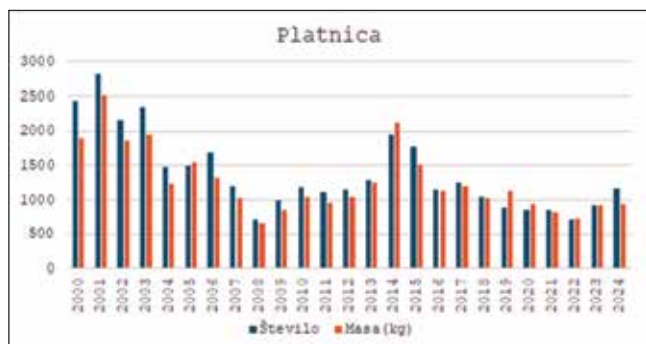
Največji padec ulova je pri podusti. Leta 2000 smo ujeli 775 kosov, leta 2022 samo 16 kosov!! Lansko leto se je ulov malo popravil in je znašal 90 kosov. Povprečna teža ujetih podust je znašala 0,75 kg.

5. Potočna postrv

Leta 2000 smo ujeli 445 kosov, v letu 2024 pa 223 kosov. Največje število ujetih potočnih postrvi beležimo v letu 2011. Ujetih je bilo 734 kosov (658 članov). Povprečna teža ujetih potočnih postrvi je znašala 0,76 kg.

6. Šarenka

Leta 2000 smo ujeli 1731 kosov, v letu 2024 pa samo 526 kosov!! Največje število ujetih šarenk je bilo v letu 2007. Ulovili smo 2402 kosa. Povprečna teža ujetih šarenk je znašala 0,56 kg.

7. Som

Tudi pri somu opažamo negativen trend ulova. Leta 2000 smo ujeli 94 kosov, v letu 2024 pa samo 11 kosov!! Največ ujetih somov je bilo v letu 2001, in sicer 147 kosov. Povprečna teža ujetega soma je znašala 4,47 kg.

8. Ščuka

Ulov ščuke se je prepolovil. Leta 2000 smo ujeli 802 kosa, v letu 2024 je bilo ujetih 415 kosov. Povprečna teža ujete ščuke je znašala 2,56 kg.

Razlogi za drastične padce ulova je po mojem laičnem mnenju več. Eden od razlogov so klimatske spremembe vremena. Daljša obdobja sušnega vremena bistveno vplivajo na ulov rib, tudi omejevanje števila dovoljenega uplena rib posameznih vrst, podaljševanje najmanjše dovoljene mere pri določenih vrstah rib, ne nazadnje vpliva tudi nezanimanje mladih ribičev za lov podusti, klenov, platnice. *Kormoran je eden od bistvenih vzrokov pomanjkanja rib v reki Krki. Jate kormoranov (tudi po 150 ptic) redčijo ribe v zimskem obdobju.* Kmalu po opravljenem izpitu štartajo z lovom velikih rib: krap, ščuka, som, kar seveda ni nič narobe. Tudi ozaveščenost posameznikov pri ribolovu bistveno vpliva na ulov rib, namreč čedalje večje število ribičev lovi ribe po sistemu *ujemi in spusti*.

Za konec pa še čudovita kitica o reki Krki pesnika Dragotina Ketteja:

*Tiha in nema se vije krog mesta
in ga objema kot ljubica zvesta.
Zadnja luč sije še tam izmed vej,
Krka se vije počasi naprej ...
Adijo, adijo!*

Zoran Leko

70-LETNICA RIBIŠKE DRUŽINE DOLOMITI

Začetek društva sega v leto 1954. 21. junija tega leta se je na ustanovnem sestanku zbralo 20 ribiških upravičencev z namenom ustanovitve nove ribiške družine. Poimenovali so jo Dolomitski revir. V naslednjih letih se je preimenovala v Ribiško družino Dolomiti. Da je ribištvo na slovenskem ozemlju tradicija, pove podatek, da začetki sladkovodnega ribištva segajo v leto 1880, ko se je trideset ribičev s Kranjske odločilo ustanoviti podružnično društvo v Ljubljani. Za povojni razvoj ribištva v Sloveniji je pomemben zakon o sladkovodnem ribištvu v letu 1954. Ta je odpravil sistem zakupa in uvedel družbeno upravljanje v ribištvu. Po mnenju strokovnjakov prelomnica v novejši zgodovini razvoja sladkovodnega ribištva. Iz navedenih podatkov je razvidno, kako uspešno je delovanje našega društva, saj smo takoj izkoristili možnosti za delovanje na našem območju. Že takrat je bilo vodilo velika odgovornost do voda in narave, vrednote, ki so temelj našega delovanja še danes.

Praznovanje 70. obletnice ustanovitve društva smo organizirali 27. septembra. Pred tem so člani društva uredili okolico novega doma in sami popravili most čez pritok reke Gradaščice. Poleg članov društva so se slovesnosti udeležili tudi predstavniki Ribiške zveze Slovenije, Zavoda za ribištvo, Zveze ribiških družin Ljubljana in Ribiške družine Celje ter župan občine Dobrova - Polhov Gradec.

Danes ima naša družina 55 članov, med njimi 8 mladincev. Čeprav smo ena manjših ribiških družin v Sloveniji, je naše članstvo po nihanjih – leta 2008 je število članov preseglo 100 – danes stabilno in ustrezno glede na obseg naših voda. Posebej si prizadevamo pritegniti mlajše generacije, saj v njih vidimo prihodnost našega poslanstva. Kljub temu pa je treba poudariti, da je manjši interes delno posledica dejavnikov, na katere žal nimamo vpliva.

Delovanje društva je bilo od vsega začetka zahtevno. Že vseskozi so se ugotavljali primeri onesnaževanje vod in pogin rib v vseh vodotokih. Vzrok je bila razvijajoča industrija, urbani razvoj ter prepovedani izpusti raznih umazanih tekočin. Že pred leti smo pripravili kataster onesnaževalcev, ki ga nenehno dopolnjujemo. V zadnjih letih se srečujemo s problemom večjih regulacijskih posegov, ki so nepopravljivo spremenili vodotoke in uničili naravne habitate rib. Zadnja poplava je še posebej prizadela reko Božno in poškodovala na novo zgrajeno protipoplavno zaščito. Kot drugje imamo vedno večje težave s povečevanjem povprečnih temperatur

Predaja priznanja občine Dobrova - Polhov Gradec

in s tem povezane dolgotrajne suše. O vseh navedenih problemih obveščamo pristojne organe in poizkušamo iskati rešitve.

V zadnjih letih opažamo upadanje populacije potočne postrvi. Od leta 2012 izvajamo vlaganje iker, imenovan »kokoning«. Da tak način vlaganja daje dobre rezultate, je potrdila tudi inventarizacija Zavoda za ribištvo. Zaradi posledic poplav smo morali leta 2024 uvesti popolno prepoved lovljenja potočne postrvi. To bomo predvidoma ukinili koncem tega leta. Od že prej naštetega predstavlja velik problem tudi pojav neavtohtone sive čaplje in povečano število vider. Pričakujemo, da bo pristojno ministrstvo čim prej našlo ustrezne rešitve.

Poleg navedenih aktivnosti pa smo kot društvo ponosni na naslednje dosežke:

- **Ribnik na Dvoru:** dolgoletna želja več generacij članov. Projekt se je začel že v 80. letih, a se je znova oživil po letu 2016. Leta 2019 so se začela zemeljska dela, uredila se je dostopna pot, leta 2024 pa so se zaključila glavna dela gradnje ribnika ter spremljajočih objektov. Tu gre posebna zahvala predsedniku društva Marjanu Kerču, ki je vodil vse postopke, da je bila gradnja legalizirana in izvedena.

- **Dom RD Dolomiti:** ob ribniku smo postavili tudi svoj dom, ki smo ga spomladi 2024 slavnostno otvorili in v njem izvedli prvi zbor članov. Dom je postal pravo središče našega druženja.

- **Koseški bajer:** pred več kot desetletjem smo sodelovali pri ureditvi brežin tega priljubljenega bajerja, kar je lep primer uspešnega sodelovanja z Mestno občino Ljubljana.

Od leta 2017 na Koseškem bajerju velja režim »ujemi in spusti«, kar omogoča obstoj kapitalnih krapov, ki privabljajo domače in tuje ribiče.

Člani ribiškega društva Dolomiti

Bajer na Dvoru

Koseški bajer

– **Lov na sulca:** vsako leto tradicionalno organiziramo lov na sulca.

– **Z Zavodom za ribištvo RS:** rešujemo tudi aktualne probleme, med drugim postopke razlastitve, kjer smo skupaj z Ribiško zvezo Slovenije uspešno zaščitili interese naše družine.

Sedem desetletij delovanja Ribiške družine Dolomiti priča o vztrajnosti, odgovornosti in ljubezni do narave. Naše delo temelji na prostovoljstvu, znanju in povezanosti, zato z optimizmom zremo v prihodnost. Je pa treba posebej izpostaviti, da vse, kar smo v zadnjem času dosegli, je nesebičen prispevek nekaterih naših članov. Treba je izpostaviti naše člane, ki so z več sto urami

pomagali pri gradnji in organizaciji novega doma in bajerja ter nabavi potrebnega gradbenega materiala; člani so: **Marjan Kerč, Brane Tovornik, Janez Žvokelj, Branko Dolamič, Silvester Erbežnik, Robert Gale, Enes Rizvič** in mladince **Mohor Mikša** in **Jakob Trobec**. Naj navedem, da za postavitev novega doma nismo najeli nobenega tujega izvajalca. Že ta podatek pove, koliko znanja in spretnosti so imeli imenovani.

S skupnimi močmi bomo tudi v prihodnje skrbeli, da bodo vode čiste, ribe zdrave in narava spoštovana, kot so si to pred 70 leti želeli naši ustanovitelji.

Besedilo in fotografije: Rajko Komat

VZPOSTAVLJANJE SISTEMA ZA ZBIRANJE PODATKOV O ULOVU SULCA NA NAČIN »UJEMI-IZPUSTI«

Na Zavodu za ribištvo Slovenije (ZZRS) že vrsto let izvajamo različne monitoringe posameznih vrst rib in ribjih združb, med drugim tudi monitoring vrst, ki so zavarovane po Habitatni direktivi (t.i. monitoring Natura 2000 vrst rib), kamor spada tudi sulec. Kot so pokazale tudi mednarodne raziskave vrste, je populacija sulca v srednji Savi ena vitalnejših in ena

redkih še samovzdržnih v Evropi (Freyhof in sodelavci, 2015), zato je dobro poznavanje in sledenje spreminjanja njene razširjenosti, populacijskih parametrov in habitata bistvenega pomena za varstvo te dragocene ribolovne ribje vrste.

Z letom 2025 želimo v sodelovanju z ribiči dopolniti shemo spremljanja stanja sulca v Sloveniji, z vključitvijo podatkov o ribolovu na sulca. Značilnosti populacij sulca, kot so številčnost, biomasa in velikostna struktura, spremljamo z vzorčevalno metodo elektroribolov, navadno s čolna. Zaradi določenih omejitev metode (globina vode, nedostopnost nekaterih delov reke itd.) bi k spremljanju stanja sulca pomembno doprinesli ribički podatki. Danes ribolov na sulca – zaradi dobre ozaveščenosti ribičev o ogroženosti te ribje vrste – večinoma poteka na način »ujemi-izpusti«, v podatkovno bazo RIBKAT pa se redno poroča le število uplenjenih sulcev na posamezni revir. Z zbiranjem podatkov o ulovu sulcev na način »ujemi-izpusti« bi dobili dodaten vpogled v razširjenost in stanja populacije sulca.

Z letošnjim letom želimo v sodelovanju z vami, ribiči, vzpostaviti sistem zbiranja in beleženja podatkov o ulovu sulca na način »ujemi – izpusti«. Vsi beleženi podatki o ujetih sulcih bodo vključeni v shemo monitoringa sulca za prihodnja upravljavska obdobja, kar bi občutno povečalo količino zbranih podatkov in bi lahko prispevalo tudi k zmanjšanju števila vzorčenj z elektroribolovom.

Vse ribiče zato naprošamo, da v primeru ulova sulca pristojni ribički družini javite lokacijo ujetega sulca, oceno njegove dolžine in številko oznake, če ujamete markiranega sulca.

Na ZZRS bomo podatke uporabljali izključno za raziskovalne in znanstvene namene. Pričakujemo, da bodo le-ti predstavljali pomemben prispevek k celovitejšemu zbiranju podatkov, boljšemu vpogledu stanja sulčjih populacij in varstvu sulca v Sloveniji.

Za sodelovanje se vam že vnaprej zahvaljujemo!

Besedilo in fotografije: Zavod za ribištvo Slovenije

Slika 1: Ribolov na sulca (zgoraj) in ujet sulec (*Hucho hucho*) (spodaj).

KDO SE SKRIVA V PESKU? ŽIVLJENJE PIŠKURJEV IN METODE VZORČENJA

Piškurji na prvi pogled niso najbolj karizmatične ribe. Njihovo telo je črvaste oblike, brez lusk in večino svojega življenja preživijo zakopani v droben pesek. Kljub temu gre za izjemno zanimivo in staro skupino rib. Pravzaprav se ribiči večkrat sprašujemo, ali so piškurji sploh ribe. Včasih je veljalo, da niso čisto prave ribe, vendar so njim še najbolj podobni in smo jih zato obravnavali skupaj z ribami. Podobno kot smo novice iz šahovskih prvenstev poslušali med športnimi novicami, čeprav šah ni ravno klasičen šport. Po novejših klasifikacijah piškurji spadajo med ribe, res pa je, da je celotna skupina rib doživela velike spremembe in ribe niso več stroga taksonomska enota.

Na svetu živi okvirno 40 vrst piškurjev (Docker in sod., 2015). V slovenskih celinskih vodah živita dve vrsti piškurjev, v donavskem porečju je to donavski potočni piškur (*Eudontomyzon vladkovi*), v jadranskem porečju pa laški piškur (*Lampetra zanandreae*).

Za piškurje je značilno, da velik del svojega življenja preživijo kot slepe in brezzobe ličinke (slika 1). Ta večino časa preživi zakopana v mehek substrat, predvsem v potokih in rekah, kjer se hranijo z drobno odmrlo organsko snovjo (detritom), diatomejskimi algami, pa tudi s praživalmi, kotalčniki in nekaterimi drugimi manjšimi živalcami. V fazi ličinke piškurji preživijo nekaj let, nato pa se preobrazijo. Preobrazba piškurjev traja približno 4 mesece in jo na zunaj prepoznamo po tem, da se jim razvijejo oči in prisretna plošča z zobci, poveča se jim hrbtna plavut, spremeni se obarvanost telesa. Še večje spremembe se dogajajo v telesu piškurjev, kjer se močno spremenijo prebavila (razvije se nov požiralnik, izgubi se žolčnik, velike spremembe se zgodijo v jetrih), izločala, dihalni sistem in skelet.

Po končani preobrazbi sledi »mladostniško obdobje«. Pri parazitskih vrstah piškurji po preobrazbi običajno migrirajo dolvodno v morja, oceane ali velike reke in jezera in tam leto ali dve preživijo mladostniško obdobje kot paraziti. Z zobci se pritrdijo na ribe in se hranijo z njihovo krvjo ali tkivi. Pri neparazitskih vrstah, kakršni sta tudi obe naši vrsti piškurjev, je mladostniško obdobje zelo kratko, saj piškurji zelo hitro po preobrazbi tudi spolno dozori. Neparazitske vrste se v mladostniškem in odraslem obdobju ne hranijo več. Spomladi kratko migrirajo gorvodno

Slika 2: Odrasel osebek donavskega potočnega piškurja

na drstišča, se drstijo in po drsti poginejo. Drstijo se običajno pozno pozimi ali spomladi, ko se temperatura vode dvigne na približno 7 do 10 °C. Drstijo se na prodnatem ali peščenem dnu, v zmerno hitrem toku, na globini približno 20 cm. Na drstiščih drstnice oblikujejo večje skupine osebkov. Samica odloži ikre v plitva gnezda, ki jih v dno izkoplje samec. Izlegle ličinke se hitro zarijejo v mehko, drobnozrnato dno (Povž in Sket, 1990; Kottelat in Freyhof, 2007).

Obe naši vrsti piškurjev (donavski potočni piškur in laški piškur) sta s Habitarno direktivo EU opredeljeni kot vrsti, ki sta v interesu skupnosti in je za ohranjanje treba določiti posebna ohranitvena območja (priloga II Direktive), območja Natura 2000. Države članice morajo tudi vzpostaviti in izvajati monitoring teh vrst.

Piškurji večino življenja preživijo zakopani v droben rečni substrat in so zelo neenakomerno razporejeni v vodotoku, zato klasična vzorčenja, ki jih poznamo pri drugih ribah, niso vedno najbolj primerna. V okviru projekta LIFE IP NATURA.SI (LIFE Integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji LIFE17 IPE/SI/000011) smo na Zavodu za ribištvo Slovenije izvedli testiranje različnih metod vzorčenja in izdelali protokol monitoringa potočnih piškurjev v Sloveniji.

Pri monitoringu vrst nas običajno zanimata dve glavni vprašanji: kje se vrsta pojavlja (razširjenost) in kako številčna je njena populacija. Pri določanju razširjenosti nas zanima predvsem, ali je vrsta na določenem vzorčnem mestu prisotna ali odsotna. Zato pogosto zadostuje hitra in enostavna metoda. Ocena številčnosti populacije pa je zahtevnejša, saj želimo izvedeti, koliko osebkov živi na določenem območju. Takšne metode so običajno časovno in finančno bolj zahtevne, vendar nam dajejo podrobnejši vpogled v stanje populacije.

Testiranje različnih metod je pokazalo, da je za ugotavljanje razširjenosti piškurjev najprimernejša metoda elektroribolova z brodenjem, kot jo na ZZRS že uporabljamo. Pri tej metodi izlovno ekipo sestavljajo trije člani, ki uporabljajo nahrbtni elektroagregat z eno anodo. Ekipa se počasi pomika gorvodno po vodotoku in na mestih, kjer je habitat za piškurje najbolj primeren, izvaja elektroribolov. Lov na posameznem mestu traja, dokler se piškurji ne prenehajo pojavljati (Semrajc, 2023). Ta metoda omogoča hitro in zanesljivo potrditev prisotnosti piškurjev na določenem vzorčnem mestu. Omogoča tudi oceno relativne številčnosti

Slika 1: Ličinka donavskega potočnega piškurja

Slika 3: Vzorčenje piškurjev z metodo kvadratov

na posameznem vzorčnem mestu, zaradi neenakosti vzorčnih površin pa ne omogoča zanesljive primerjave med posameznimi vzorčnimi mesti.

Za ocenjevanje številčnosti piškurjev smo zato uporabili in nekoliko prilagodili t.i. metodo kvadratov (Harvey in Cowx, 2003). Pri tej metodi uporabimo kvadratni okvir s stranico enega metra (1 m²) in nahrbtni elektroagregat z enosmernim tokom (slika 3). Vzorčenje poteka tako, da znotraj okvirja lovimo 2 minuti, z vmesnimi 5-sekundnimi prekinitvami, s čimer preprečimo imobilizacijo piškurjev v substratu. Po dveh minutah lova sledi 5-minutni premor, nato postopek ponovimo še dvakrat. Metoda je zelo zamudna, saj vzorčenje enega kvadrata traja približno 25 minut, vendar zaradi vedno enake izlovne površine in časovnega

napora zagotavlja primerljivost rezultatov med vzorčnimi mesti. Ključno pri tej metodi je izbira ustreznih mest za vzorčenje – optimalni habitat za piškurje. Ta se nahaja v delu vodotoka, kjer poteka intenzivna sedimentacija. Dno vodotoka je mehko in omogoča zakopavanje, sestavljeno je predvsem iz drobnega peska in organskega materiala. Manjši del substrata lahko predstavlja tudi mulj ali gramoz. Zelo priporočljiva je tudi zasenčenost z obrežno vegetacijo.

Kot pri številnih drugih skupinah organizmov je tudi pri piškurjih izbira metode vzorčenja odvisna od vprašanja, na katero želimo odgovoriti. Če nas zanima predvsem prisotnost ali razširjenost vrste, zadostujejo enostavnejše in hitreje metode, kot je elektroribolov z brodenjem. Ko pa želimo izvedeti več o številčnosti populacije, njeni strukturi ali gostoti, moramo uporabiti natančnejše in časovno zahtevnejše pristope, kot je metoda kvadratov.

Viri

Docker M. F., Hume J. B., Clemens B. J. 2015. Introduction: a surfeit of lampreys. In *Lampreys: Biology, Conservation and Control: Volume 1* (pp. 1-34). Dordrecht: Springer Netherlands.

Harvey J., Cowx I. 2003. Monitoring the river, brook and sea lamprey, *Lampetra fluviatilis*, *L. planeri* and *Petromyzon marinus*. Conserving Natura 2000 Rivers Monitoring Series No. 5, Peterborough: str. 34.

Kottelat M., Freyhof J., 2007. Handbook of European Freshwater Fishes. Kottelat, Cornol, Switzerland and Freyhof, Berlin, Germany.

Semrajc B. 2019. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst rib. Laški potočni piškur (*Lethenteron zanandreae*). Zavod za ribištvo Slovenije, Sp. Gameljne: str. 16.

Mag. Aljaž Jenič, univ. dipl. biol.

Barbara Semrajc, univ. dipl. biol.

Zavod za ribištvo Slovenije; foto: arhiv ZZRS

SULEC – KARIZMATIČNI KRALJ NAŠIH REK V BOJU ZA PREŽIVETJE

Riba tisočerihih metov je danes ena najbolj ogroženih sladkovodnih rib v Evropi. Sulčev življenjski prostor se zaradi gradnje hidroelektrarn, onesnaženja in izgube naravnih habitatov hitro krči. Genetske raziskave pa razkrivajo, da so prav slovenske reke ključne za ohranitev njegove pestrosti in preživetja. Znanstvene raziskave s pomočjo sodobnih metod, kot je telemetrija, lahko razkrijejo še neznane podatke za razumevanje njegovega življenja – da bi mu lahko omogočili prihodnost v naših rekah.

Sulec je ena največjih vrst iz družine postrvi (Salmonidae). Odrasel lahko zraste do 140 cm in tehta do 35 kg, njegova življenjska doba pa lahko presega 15 let. Je **plenilska riba**, katere odrasli osebki se prehranjujejo z drugimi ribami, medtem ko se mlajši prehranjujejo z vodnimi nevretenčarji in ribjim zarodom.

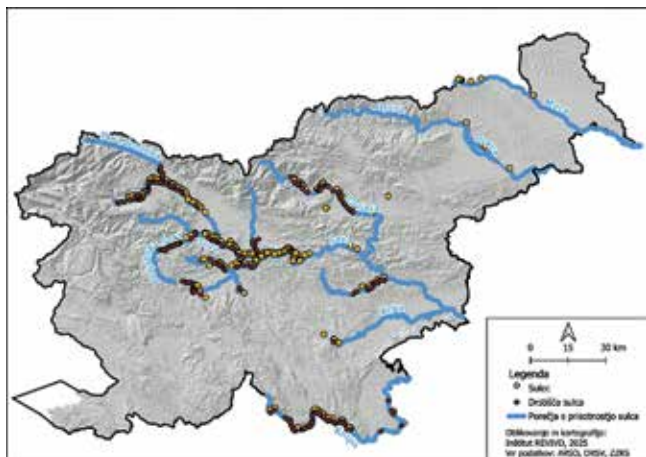
Drsti se v parih v manjših pritokih, kjer samice v prodnatem dnu izkopljejo jamice za ikre. Mlade ribe sprva ostanejo v manjših pritokih, kasneje pa se selijo v večje vodotoke. Sulci so teritorialni in živijo v večjih predalpskih in nižinskih rekah Balkanskega polotoka. Uvrščamo jih med selivke srednjih razdalj.

Sulec je endemit in krovnna vrsta donavskega porečja, zaradi upadanja velikosti in številčnosti populacij pa je po kriterijih IUCN uvrščen med ranljive vrste (VU; IUCN Red List, 2024). Današnja razširjenost sulca je bistveno manjša kot pred letom 1900. Tudi tam, kjer še živi, ne naseljuje več vseh delov rek. V preteklosti je bil sulec pogost v skoraj celotnem donavskem

povodju, danes pa je uničenih več kot 90 % njegovih nekdanjih habitatov. Prekinjene so številne povezave med Donavo in njenimi pritoki, kjer so bile nekdanje prisotne največje populacije. Sava in Kolpa spadata med ključni reki razširjenosti te vrste. Sem sodijo še reke Drina, Lim, Tara in Una.

Iz preteklosti imamo o sulcu razmeroma malo podatkov, največ jih je iz 20. stoletja. Ti kažejo, da so bili sulci nekoč v povprečju večji kot danes. Eden največjih zabeleženih ulovov prihaja iz leta 1985 iz Špitala ob Dravi v Avstriji. Največjo velikost sulcev sicer močno določa tudi velikost same reke – pri nas največje osebke najdemo v Savi, medtem ko so sulci v njenih manjših pritokih praviloma manjši.

Sulcu se je najboljše uspelo ohraniti v porečju Save, vendar so njegove populacije danes precej okrnjene. Izginil je iz nekaterih manjših pritokov, medtem ko se je v srednjih in spodnjih delih Savinje, Mirne, Krke ter na Kolpi močno zmanjšal. Tudi v spodnjem toku Save, od Kresnic do meje s Hrvaško, je bila populacija sulca maloštevilna že pred izgradnjo

Slika 1: Razširjenost sulca po podatkih Zavoda za ribištvo Slovenije (ZZRS) od leta 2010 dalje. Z oranžnimi točkami so prikazani podatki različnih metod ulova (elektroizlov, trnkarjenje in označevanje), z rdečimi pa popisana sulčeva drstvišča.

Slika 2: Sulec. (Foto: Polona Pengal).

Slika 3: Sava, (Foto: Rok Rozman in Rožle Bregar).

Slika 4: Telemetrija na Kanomljici (Foto: Inštitut REVIVO)

Med ključne ukrepe za varstvo sulca spadajo varovanje in izboljšanje stanja njihovih habitatov ter premišljeno poribljavanje.

hidroelektrarn. Zmanjšanje areala je še opaznejše v porečju Mure, kjer je sulec skoraj izginil. Podobno je tudi v porečju Drave, kjer se je ohranil le še na dveh krajših odsekih (dolvodno od Maribora in pri Ormožu), medtem ko je iz pritokov Drave popolnoma izginil.

Največjo grožnjo za sulca predstavlja izguba naravnega habitata zaradi fragmentacije rek kot posledica gradnje hidroelektrarn ter regulacija vodotokov. Ponekod, zlasti v nekaterih balkanskih državah, je velik problem tudi krivolov, saj je sulec zelo cenjena riba v športnem ribolovu. V preteklosti so njegove populacije močno oslabilе onesnažene vode, ki so zmanjšale kakovost življenjskega okolja.

Genetske raziskave sulca v donavskem porečju so pokazale, da ima ta vrsta izjemno nizko genetsko pestrost, kar je posledica močno zmanjšanih in med seboj izoliranih populacij. Največji del preostale genetske raznolikosti sulca je danes ohranjene v Sloveniji in Avstriji, zato so ravno naše reke ključne za dolgoročno ohranitev vrste.

V Sloveniji so raziskovalci (Snoj s sod., 2022) ugotovili, da sulci ne tvorijo enotne populacije, temveč dve genetsko različni skupini: ena živi v Kolpi, druga pa v Savi in njenih pritokih, vključno z Ljubljano in Krko. To pomeni, da je treba pri poribljavanju previdno izbirati izvore rib, saj lahko nenadzorovano mešanje populacij izniči lokalno prilagojenost in dodatno zmanjša genetsko pestrost.

Posledica nizke genetske pestrosti je povečano tveganje za parjenje v sorodstvu, kar lahko vodi v pojav škodljivih mutacij in **zmanjšan fitness populacije**. To se lahko kaže kot počasnejša rast, manjša plodnost, več razvojnih napak, slabše preživetje mladice ali večja občutljivost za bolezni. Takšne populacije se težje prilagajajo spremembam v okolju, kar ogroža njihovo dolgoročno preživetje. Zato strokovnjaki poudarjajo, da je treba posebej zavarovati še ohranjene, genetsko raznolike populacije in premišljeno upravljati s poribljavanjem – da bo sulec tudi v prihodnje kraljeval v naših rekah.

Kljub številnim varstvenim prizadevanjem pa načrtovane hidroelektrarne, zlasti na Savi ter na reki Drini in njenih pritokih, ostajajo resna

grožnja za sulca. Nekatere so že v gradnji, številne druge pa še v načrtovanju. Takšne pregrade dodatno razdrobijo rečno mrežo, izolirajo populacije in preprečijo dostop do ključnih drstvišč. Če bi bili projekti v celoti izvedeni, bi to skoraj gotovo pomenilo izumrtje vrste na omenjenih območjih.

Pomen pridobivanja podatkov za uspešno varstvo sulca

Kakor velja za vse ogrožene vrste, je za učinkovito varstvo sulca nujno, da dobro poznamo njegove populacije in način življenja. Ključne informacije pridobivamo s terenskimi raziskavami, znanstvenimi študijami in tudi z dragoceno pomočjo ribičev ter drugih naravovarstveno ozaveščenih posameznikov. Pomembno je vedeti, kje sulec še živi, kakšne habitatne razmere potrebuje, kako se giblje znotraj svojega življenjskega prostora ter kateri dejavniki ga najbolj ogrožajo. Le z dovolj podatki lahko sprejemamo pravilne odločitve in poskrbimo, da bo ta karizmatična vrsta ostala del naše narave.

Ena od najučinkovitejših metod za razumevanje življenja sulca v naravi je telemetrija – spremljanje posameznih rib s pomočjo majhnih oddajnikov. Ti nam omogočajo, da spremljamo njihova selitvena vedenja, izbiranje habitatov, dolžino življenjskega okoliša, obnašanje med drstivjo in odziv na človekove posege v reke. Takšni podatki so ključni, da lahko prepoznamo najpomembnejše odseke rek, ki jih moramo še posebej varovati.

Postopek označevanja z oddajnikom je povsem varen, če ga izvajajo za to usposobljeni strokovnjaki. Poseg je kratkotrajen in ne pušča dolgoročnih posledic za ribo, sulci pa se po posegu zelo hitro povrnejo v svoj naravni habitat in nadaljujejo z normalnim vedenjem.

Na Inštitutu REVIVO imamo s telemetričnim spremljanjem sulcev že praktične izkušnje – leta 2017 smo uspešno izvedli takšno raziskavo na Kanomljici, ki je prinesla dragocene podatke o gibanju in habitatnih zahtevah soške postrvi v primerjavi s šarenko. V prihodnje želimo podobne raziskave razširiti tudi na druge ključne vrste in reke.

Žiga Tertinek

105-LETNI IVAN BEVK: KREPI ME LJUBEZEN DO REKE, NARAVE, GIBANJA IN LJUDI

Pogovor s človekom, ki je presegel stotico, je vedno dragocen. Vzbuja globoko spoštovanje ob misli, kaj vse je v življenju doživel in preživel, koliko izkušenj in spoznanj ga je oblikovalo. S 105-letnim Idriščanom pa je vsako srečanje še nekaj posebnega: ohraniti bistro misel, krepko zdravje in optimizem ter veselje do življenja, ostati blagega značaja, a vztrajnih dejanj, ki ga še danes vodijo skozi življenje! Tu je njegova zgodba, ki se je za več kot šest desetletij močno prepletla tudi z delovanjem idrijske ribiške družine.

»Najlepše je muhariti maja ali poleti ob toplem vremenu, pozno popoldne. Postojim kakšno uro ob Idrijci. Vse je mirno. Samo uživam ob vodi. Potem pa reka oživi. Na gladini se delajo krogi. Ribe segajo po mrčesu, ki se spreletava nad gladino. Takrat si rečem: Ivan, zdaj je pa čas. Vržem trnek v vodo in samo še čakam, kdaj bo prišla. To je najlepši trenutek pričakovanja,« mi pripoveduje Ivan Bevk, ko sediva za mizo na njegovem domu, kjer živi skupaj s sinom Samom. S svojimi 105 leti je najstarejši prebivalec Idrijskega in Cerkljanskega in med najstarejšimi Primorci ter že prek 60 let tudi član RD Idrija. Čil, živahen sogovornik tudi pri tej starosti ostaja krepkega zdravja, jasnih misli, bistrega spomina, plemenitega duha in odprtega značaja. Zlahka bi mu prisodili vsaj dve desetletji manj. »Tudi gub nimam veliko, pa malo skrijem leta,« se pošali.

Še vedno skoraj vsak dan naredi krog po Idriji, saj je prepričan, da hoja utrjuje zdravje. Idriščani ugotavljamo, da jo Ivan pri svojih zlatih letih čez idrijski »plac« ubere bolj strumno kot marsikateri pol stoletja mlajši. »Ko so mi ob moji 100-letnici v Idrijo prišli čestitat z Ribiške zveze Slovenije, sem jo primahal čez trg na srečanje, kot da jih ne bi imel sto. Niso mogli verjeti, da sem to res jaz. Verjetno so pričakovali kakšnega betežnega, ki se opira na palico,« hudomušno navzre.

Ob dnevnem sprehodu spotoma poklepeta s sokrajani, saj meni, da sta odprtost in prijaznost ključ do sočloveka. »Vedno sem bil vesele, družabne narave. Jezo moraš dati pa na stran. Moraš biti prijazen, rad imeti ljudi, biti pošten in živeti z naravo. Brez narave ni življenja,« je prepričan Bevk.

Povezanost z naravo je ponotrnil že od malega. Rodil se je na domačiji pri Zapoškarju v Čeplezu na Cerkljanskem in že kot šestletnik, najmlajši od sedmih otrok v družini, ostal brez očeta. Vsi so poprijeli za

Idrijski in cerkljanski ribiči s priljubljenim rudniškim zdravnikom dr. Ivanom Hribnikom okrog leta 1970. Od leve: Ivan Bevk, Martin Pišlar, Cveto Prelovec, Albin Vončina, Cveto Kolakovič, Drago Erjavec, Ivan Hribnik, Stanislav Majnik, Anton Prebil, Ludvik Vončina, Denis Primožič in Jože Miklavčič.

kmečka opravila, da so mami pomagali preživljati družino. »Vseskozi smo bili v naravi in delali od zore do mraka. Zunaj sem kosil in oral, v hlevu hranil živino, molzel krave ... Nismo imeli veliko, a hrane smo doma pridelali dovolj, nismo bili lačni,« se spominja. In še danes, po toliko desetletjih življenja v Idriji, njegova beseda po cerkljansko zazveni.

V Čeplezu se je navzel tudi veselja do dela, skromnosti, sožitja z naravo, sodelovanja, spoštovanja, človeških vrednot, ljubezni do domačih krajev in ljudi, kar je, kot je prepričan, ključno za zadovoljno življenje.

Spoštovanje do narave in povabilo prijatelja sta ga pred več kot šestimi desetletji pripeljala tudi v ribičijo. »Moj takratni frizer Ljubo Kolakovič, že izkušen ribič, me je nekoč nagovoril, če bi se včlanil med ribiče. Kolakoviča sem spoštoval, cenil njegovo mnenje, pa vedno sem bil rad v naravi, to me je veselilo. Ni mi bilo treba dvakrat reči. Kmalu zatem, leta 1964, sem že postal član RD Idrija,« Bevk obudi spomine na začetke svoje ribiške poti. Že naslednje leto je dobil svojo prvo funkcijo v ribiški družini, postal je blagajnik. V letih, ki so sledila, je opravljal še druge naloge v vodstvenih organih družine. Bil je tajnik, ribiški čuvaj, član odlovne oziroma gospodarske skupine, predsednik inventurne komisije, član disciplinskega sodišča RD Idrija. Njegovo prizadevno, dolgoletno delo v idrijski ribiški družini ni ostalo prezrto. Ribiška zveza Slovenije mu je leta 2010 podelila posebno priznanje za dolgoletno delo, predvsem za prizadevno skrb na različnih področjih gospodarjenja z vodami in ribjim življenjem. Za svoje delo je prejel vse tri rede za ribiške zasluge in častno članstvo v RD Idrija. Ob 100-letnici življenja mu je čestital tudi takratni predsednik države Borut Pahor.

V šestih desetletjih se tudi pri delovanju Ribiške družine marsikaj

Standardna ekipa pri odlovu rib z elektroagregatom okrog leta 1966. Od leve: Ivan Bevk, Ludvik Vončina in še trije ribiški tovariši.

zgodí. Včasih zavedanje o pomenu varovanja in ohranjanja narave ni bilo tako močno. V preteklosti, zlasti v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, je skoraj vsako leto prihajalo do večjega ali manjšega onesnaženja idrijskih voda in pomorov rib. Na Idrijco s pritoki ter vodni živelj v njih so prepogosto slabo vplivali tudi gradbeni posegi na vodotokih, regulacija Idrijce skozi mesto, pretirane gradnje malih hidroelektrarn, kjer niso upoštevali zahtev ribičev. Tudi to je bil razlog, da je ribiška družina Idrija pohitela s pripravami na gradnjo nove ribogojnice, za kar je pobudo dal prav Bevk. In na to je zelo ponosen. Stara ribogojnica, ki jo je družina imela v Zaspani grapi, namreč ni več ustrezala. Odločili so se za lokacijo v Srednji Kanomlji. »Vsi člani RD Idrija, od prvega do zadnjega, so udarniško pomagali pri gradnji. Tovariško smo stopili skupaj za nekaj našega. S finančnimi sredstvi so gradnjo podprla podjetja na Idrijskem in Cerkljanskem,« ponosno pripoveduje Bevk. Objekt ribogojnice z domom ribičev je bil dograjen leta 1992 in slovesno predan namenu ob praznovanju 45-letnice idrijske ribiške družine.

Bevk obžaluje, da je RD Idrija pred leti dom prodala, saj je ta po izgradnji postal tudi središče družabnega in prireditvenega dogajanja idrijskih ribičev. »Veselo, prijateljsko, tovariško smo se srečevali v Kanomlji na zborih ribičev in drugih dogodkih. Lepo je bilo, ko smo imeli toliko članov in tudi mladince, ribiške pripravnike, bilo je pravo ribiško vzdušje. Malo smo se pohecali, se pomenili, kako ribe prijemljejo, kako se muhe vežejo, malo smo o ulovih tudi pretiravali, tako, po ribiško. Ali pa smo v Idriji zavili v Sočo, Nebesa (dve nekdanji znani idrijski gostilni, op. avtor.) in ob kozarčku vina še kakšno ribiško rekli. Pa tovarištvo, druženje s tolminskimi ribiči na Stopniku, ko smo podebatirali o ribah, reki, naravi. Lepo je bilo takrat,« obuja spomine. Kot še pove Bevk, je bilo takrat v vodah idrijskega ribolovnega okolišja bogastvo rib. »V Idriji so jih ribiči nalovili tudi do tri tone na leto. Danes pa je reka bolj siromašna. Bilo nam je mar, da je bila reka čista. Včasih si se samo sklonil in odžejal

Začetek ribolovne sezone v revirju »A« na reki Idriji je bil nadvse uspešen, 2. maja 2019.

Pred pričetkom vsake sezone Ivan Bevk redno veže umetne muhe, 10. marec 2019.

v Idriji. Med prvimi so organizirali tudi spomladanske čistilne akcije pred pričetkom ribiške sezone. Bevk je predlagal, da bi v družini izvedli akcijo čiščenja Cerknice, Idrijce in Kanomljice. Še danes idrijski ribiči izvajajo čistilne akcije, čeprav ni več toliko odpadkov.

Ko ga pobaram, kaj pa je s tistimi slavnimi šalami o ribiških hvalisanjih, pretiravanjih, ko ribič z razmikom rok pokaže, koliko je ulovljena riba imela – med očmi, se mu hudomušno zaiskrijo oči. »Ta vic je za tiste, ki niso ribiči. Mi smo raje rekli: 'Čisto malo je manjkalo; ravno ta velika riba mi je ušla.' To so bili taki heci med nami. Fajn je bilo,« se zasmeji Bevk.

Sam najraje muhari, in sicer v domačih revirjih, na Idriji pri Zagodu pred vstopom v Idrijo. »Ob vodi se umirim. Reka mi pomaga, da pozabim na vse. Samo gledam naravo, opazujem ribe, kako se obnašajo, veseli me ta občutek.«

Sam veže umetne muhe. Včasih jih je naredil tudi po sto in jih razdelil ribiškim prijateljem, danes le še nekaj deset na leto. Pravi, da moraš imeti zanje spretno roko. Vsaka umetna muha je unikat, nobena ni enaka drugi, in prav zato je vezanje tako zanimivo.

Kot ribič ni nikoli hlepel po kapitalnem ulovu, po trofejah. V veselje so mu bile potočnice do dveh kilogramov, ujel pa je tudi nekaj večjih rib. »Pri Lužniku sem lovil lepega kapitalnega lipana. A prvi dan se mi je izmuznil. Naslednji dan sem šel na isto mesto in isti lipan je tokrat prijel. Pri Zagodu pa sem ulovil polmetrsko soško glavatico. Je imela res veliko glavo,« se spominja Bevk.

»Eden starejših idrijskih ribičev mi je nekoč povedal, da so postrvi v Idriji od Zagoda do Podroteje imenovali carica. Ker je imela rumeno meso in je bila izvrstnega okusa, so jih tam lovili in nosili cesarici na Dunaj,« še pove Bevk.

V več kot šestdesetih letih ribarjenja se človeku tudi marsikaj pripeti. »Ko je bil starejši sin Velko star 14 ali 15 let, sva šla za 1. maj na ribolov k Zagodu. Pomaknil sem se nekoliko višje navzgor, kjer je bila voda globlja, a mi je spodrsnilo in sem padel naravnost na glavo v Idrijco, ki je tam globoka okoli tri metre. Kar zmanjkalo mi je tal pod nogami. V hipu sem izginil. Vse, kar je ostalo od mene, je bil ribiški klobuk na gladini. K sreči sem se dovolj hitro z nekaj zamahi vrnil na površje ter izlekel na obrežje Idrijce. Imel sem res srečo,« se spominja tudi bolj dramatičnih dogodkov.

»Kadar greš na ribolov, se ti ne sme muditi. Včasih se zgodi, da tudi dve uri ne zagrabi nobena. So pač dnevi, ko riba ne prime. Odvisno od tehnike, muhe. Pravi ribič ni zaverovan samo v ribo, ampak mora imeti reko v srcu. Mar mu mora biti, da je reka bogata rib, da sta voda in narava čisti. Riba te pripelje k vodi, ampak ne sme biti ona edina pomembna. Narava kot celota je pomembna. Dandanes je veliko turističnega ribolova ob naših rekah. Tujci pridejo, ujamajo, se slikajo in spustijo ribo nazaj v reko, potem odidejo. Reka, narava jih ne zanima toliko, zanima jih riba,« razmišlja Bevk. »Ne čutijo Idrijce kot svoje, zame pa je Idrija naša voda, vedno smo skrbeli zanjo, da je ostala čista.« Boli ga tudi, da je vse manj domačih ribičev ob Idriji, v ribiški družini pa manjka

90-letni Ivan Bevk je prejel posebno priznanje Ribiške zveze Slovenije, ki mu ga je na priložnostni slovesnosti podelil njen takratni predsednik Borut Jerše. Od leve: Zoran Babič, Borut Jerše, Ivan Bevk, Marko Koračin in Samo Bevk. Idrija, 30. maj 2010.

Muharjenje v Ivanovem priljubljenem »A« revirju v zgornjem toku reke Idrijce, 26. julij 2010.

Sprejem ob 100. rojstnem dnevu Ivana Bevk v ribogojnici v Srednji Kanomlji. V ospredju sekretar RZS mag. Igor Miličič, Ivan Bevk in predsednik RD Idrinja Zoran Babič ter člani vodstva ribiške družine: Samo Bevk, Zoran Jež, Joško Velikajne, Aljoša Bolčina, Danilo Erjavec, Marjeta Kogej, Urban Šlabnik in Pavel Praprotnik, 26. maj 2020.

podmladka. Ugotavlja, da ribičija za mlade ni več zanimiva ter da so z gradnjo kolesarske steze ribičem onemogočili dostop do reke, čeprav sicer podpira, da so zgradili varno pot za kolesarje.

Za ribiče pogosto slišimo, da ribe raje lovijo, kot jedo. No, pri Ivanu so ribe kar pogosto na jedilniku, vendar niso njegova najljubša jed. To tudi niso idrijski žlikrofi, kot bi pričakovali, glede na to, da je iz Idrije, kjer so žlikrofi doma. Najraje si privošči makarone oziroma »pašto«, kot Primorci rečemo testeninam. In to na najrazličnejše načine. Teh se, kot pravi, nikoli ne naveliča. »Ko sem bil kdaj povabljen na kakšno kosilo v nekdanjo znano idrijsko gostilno Nebesa, so drugi naročili žlikrofe, jaz pa pašto, tako rad jo imam,« se zasmeji. No, da ne bi delali krivice žlikrofu. Ti se po priljubljenosti na Ivanovem seznamu znajdejo takoj na drugem mestu. Sicer pa pri svojih 105 letih še vedno rad kuha, pri čemer se izmenjujeta s sinom Samom. Rad pripravi makarone, riž, tudi domače zelje, repo, razne jedi na žlico ...

Dan začne ob pol sedmih, ko vstane in telovadi. »Imam svojo serijo vaj, ki jih izvajam vsak dan že vse od leta 1970, ko sem imel težave z išiasom. Zdravniki v Valdobitri so mi dali napotke, kako naj si z vajami pomagam. Samo deset minut zjutraj je dovolj, ampak treba je biti dosleden in discipliniran.« Potem zajtrkuje. Petkrat na teden belo kavo z nadrobjenim kruhom, tako po kmečko, kar ima najraje že od doma v Čeplezu. Dvakrat na teden pa marmelado s skuto na kruhu, ki ga sam peče, in čaj. Pri svoji starosti tablet skoraj ne potrebuje, vzame jo samo za pritisk in aspirin. Le nedelja je drugačna. »Edino ta dan v tednu nikoli ne telovadim in ne vzamem tablet. Pustim telesu, da počiva. Delam, kar vem in čutim, da je zame prav. Malo se je pa treba paziti in biti pozoren do sebe, prisluhniti telesu, kaj je dobro zanj in kaj ne. Pa čim manj se sekirati,« svojo modrost razkriva Bevk. »Če si vesel in imaš rad življenje, tudi boleznj grede mimo tebe. Če pa si nenehno slabe volje, črnogled in nervozen, pa ni čudno, da se te bolezen oprime,« je prepričan.

Potem gre na obhod po mestu. Vsak dan, ne glede na vreme. Verjame, da ga tudi to ohranja pri zdravju. S kakšnim prijateljem spije kozarček in poklepetata. Domala vsi Idrijčani ga poznajo, tudi mladi. »Ljudi je treba imeti rad. Prijazen moraš biti. Tudi jaz kdaj ogovorim koga, da ostanem v stiku. Pogovoriš se, se kaj pohecaš, malo se pohvališ, malo pojamraš, ampak ne preveč, ker ljudje ne marajo tistih, ki samo jamrajo,« modruje.

»Treba je biti aktiven vsak dan. Čim manj posedati na kavču. Jaz sem take narave, da se rad gibam. Tudi to mi je pomagalo, da sem dosegel tako starost,« ugotavlja. Vse življenje je ogromno prehodil. Že doma na kmetiji v Čeplezu in potem, ko ga je od doma v partizane pregnala druga svetovna vojna. Prehodil je celo Gorenjsko, Primorsko. V najljepšem spominu pa mu je ostalo njegovo sodelovanje v humanitarni akciji – prenosu ranjencev, ki so jih avgusta 1944 iz partizanskih bolnišnic Franja na Cerkljanskem in Pavla na Idrijskem spremljali do letališča Nadlesk, od koder so jih z letali odpeljali v zavezniške baze v južno Italijo. »To je bilo veličastno in sveto dejanje. Ponosen sem, da sem bil udeležen pri

tem zgodovinskem dogodku. Veliko mi pomeni, da se spomin nanj še danes ohranja z vsakoletnim spominskim pohodom po poteh prenosa ranjencev. Če mi le zdravje dopušča, se udeležim zaključne svečanosti pohoda na Vojskem,« pove Bevk.

Po vojni je kot oficir služboval v različnih krajih po Sloveniji in v Sarajevu. Svojo delovno pot je sklenil kot načelnik odseka za ljudsko obrambo na Občini Idrija.

Zdaj je že več kot petdeset let upokojenec. In že več kot pol stoletja z velikim veseljem obdeluje svoje malo posestvo Pri Polancu, pol ure hoda iz Idrije navkreber. Najprej skupaj s sedaj, žal, pokojno ženo Marijo, dandanes pa mu pri delu pomaga sin Samo, ki ga večkrat zapelje tja. Skupaj pridelujeta zelenjavo in skrbita za sadovnjak ter brunarico. »Tu se počutim kot v raju. Skrbi in tegobe tu, v naravi, kar izginejo. Pomiri me. Ne delam pa tukaj več ur dnevno kot nekdaj. Zavedam se, da nisem več v taki formi. Velikokrat samo pregledam, kako vse raste, kaj že zori, razmišljam, kaj bi lahko še posadil.«

Ko sva se z Ivanom Bevkom pogovarjala maja letos, ko je ravno dopolnil 105 let, sem ga pobarala, kakšno letino pričakuje jeseni na svojem posestvu, pa ni bil najbolj optimističen. Da je bilo leto premokro, je ugotovil, a da jabolka pa lepo kažejo. In njegove napovedi, vsaj kar se jabolk tiče, so se sedaj uresničile, ugotovim, ko med pogovorom z njim skrkam izvrsten domač jabolčni sok iz avtohtone goriške sevke. »Tudi krompir je kar lep. Sem ga spomladi nekaj še sam posadil. Že lani sem rekel, da ga sadim zadnjič, no, pa sem ga tudi letos,« o svojem veselju do vrta in sadovnjaka pripoveduje Bevk.

Ponosen je tudi na zunanjo krušno peč, ki jo je ob brunarici Pri Polancu postavil že pred mnogo leti in v kateri še danes speče domač kruh; od aprila do novembra, pozimi pa doma v kuhinjski pečici. Do kruha goji posebno spoštovanje. »Ljubezen do kruha mi je doma v Čeplezu vsadila mama, žena Marija pa me je kasneje, ko sva si v Idriji že ustvaril družino, naučila, kako ga speči.« Najprej po sili razmer, ker si je njegova žena poškodovala roko, kasneje pa je tako kar ostalo, ker je zanj peka posvečeno dejanje. Kakšen hlebec rad podari. Ko je bil njegov sin Samo Bevk poslanec v državnem zboru, so Ivanov kruh okušali tudi poslanci. Hlebec kruha se mu zdi eno najlepših daril in izraz velikega spoštovanja do tradicije in človeka, ki mu ga podarjaš. Zato ga je zelo ganilo, ko so mu v vasi Ravne nad Cerknim na nedavni prireditvi Praznik domačega kruha podelili častni naziv ambasadorja domačega kruha. Čeprav moke, ki bi kot nekoč dišala po žitu, mlinskem kamnu in mlinarju, danes ni več, je optimist in ne jadikuje za starimi časi, a mnoge stvari so bile takrat, kot je prepričan, boljše. Živeli so skromno in povezani z zemljo in skupnostjo, delom in naravo in znali so se iskreno razveseliti vsega dobrega, kar so pridelali ali si priborili v življenju. »Danes so ljudje obremenjeni z nepomembnim. Polno je nestrpnosti, nervoze, hitenja, pohlepa, sebičnosti,

Zaključek letošnje sezone na reki Idriji Pri Zagodu, 22. avgust 2025.

ni potrpežljivosti, složnosti, spoštovanja, tovarištva. Nobene mirnosti ni več v življenju. V času moje mladosti smo bili skromni, pomagali smo si. Bolj smo bili povezani med sabo in z naravo. Bolj počasi in umirjeno smo delali, pa smo vse naredili do časa,« se spominja Bevk. Še danes se drži načela zmernosti, poštenosti in sožitja z naravo. »Narava ne more zdržati vsega, kar ji počne sodobni človek. Ne moreš ji samo jemati. Treba ji je tudi vračati s spoštljivostjo in brez pohlepa. Delo človeka drži pokonci,« se nasmehne, »ko enkrat obsediš, je konec!«

Je tu morda pravi čas za tisto klasično vprašanje sto- in večletniku, kakšen je recept za tako dolgo in kljub hudim časom, ki jih je doživel in preživel, vendarle zadovoljno življenje, v katerem optimizem ni ugasnil? Pa me prehitite sam.

»Nikoli si nisem mislil, da bom doživel sto let ali še več. Pa o starosti ne razmišljam veliko, razen takrat, ko me kdo vpraša. Lepo živim, poskrbim, da se vsak dan gibljam, da sem aktiven, zmeren sem v vsem, Spijem kakšen kozarček vina. In pa obkrožen sem z ljudmi, ki se spoštujemo in imamo radi. Ne razmišljam o tem, kdaj bom umrl. To pride, je naravna stvar. Nič se ne bojim, a dokler je tako, kot sedaj, je lepo živeti.«

Pa naju beseda spet vrne k ribištvu.

»Avgusta letos sem se poslovil od ribičije,« pove in rahlo se mu zatrese glas, »sin me je peljal na moje mesto k mostu pri Zagodu. Nič nisem ulovil, potem je začelo še deževati in sva šla domov. Pa ni pomemben ulov, samo da sem bil spet ob vodi. In zdaj sem po več kot 60 letih zaključil. Če bi se zgodilo še prihodnje leto, bi bil pa čudež. Ne vem, če je še kdo, ki pri 105. lovi. Ribičija je bila res užitek zame, veliko mi je dala,« zaključí s premislekom.

Res je navezan na Idrijco, ribji življenjski, naravo in mir ob reki. Jaz pa verjamem, da se bosta s sinom še podala k Idrijci. Če za muharjenje takrat morda ne bo priložnosti, bo pa opazoval gladino, na kateri ribe delajo krogce, ko pobirajo žuželke nad gladino, poslušal, kako šumi Idrijca, umirjeno užival ob njemu najljubši reki. Prav narava je za Ivana Bevka vir vsega dobrega in plemenitega. Treba jo je negovati, spoštovati, ohranjati kot vrednoto, ne le za današnje, ampak tudi za generacije, ki prihajajo.

Besedilo: Metka Rupnik,

Foto: osebni arhiv Ivana Bevka

Razpis natečaja 39. Odprtega prvenstva Slovenije za najboljšo umetno muho 2026 in 28. Državnega prvenstva Slovenije v vezanju umetnih muh

Ribiška zveza Slovenije razpisuje natečaj 39. Odprtega prvenstva Slovenije za najboljšo umetno muho 2026 in 28. Državnega prvenstva Slovenije v vezanju umetnih muh, ki poleg mednarodne uvrstitve domačim vezalcem prinaša tudi naslov državnega prvaka.

Vealci lahko sodelujete v naslednjih kategorijah:

1. suhe muhe,
2. ličinke in mokre muhe,
3. potezanke,
4. realistični vzorci.

Pogoji za tekmovanje

1. Vezalec lahko sodeluje v vsaki od navedenih kategorij le z enim vzorcem, ki naj ga pošlje v dveh primerkih in s katerim se ni udeležil še nobenega natečaja.

2. Za vsak vzorec je treba navesti:

- znano ali novo ime izdelka (v primeru, ko je to novo, naj bo izvirno in po možnosti kratko),
- geslo, s katerim vezalec pred komisijo izkaže svojo istovetnost,
- vezalne sestavine (telo, krilca, rep ...),
- velikost in tip trnka,
- ime živali, ki jo vezalec posnema, po možnosti priložiti njeno fotografijo (velja samo za kategorijo realističnih muh).

Žirija bo zavrnila vse vzorce, za izdelavo katerih bodo vealci uporabili dele pravih insektov (krilca, noge ...).

4. V spremnem pismu naj vezalec navede svoje osebne podatke (ime, priimek, naslov, e-naslov, telefon, državo, za katero tekmuje), ime muhe in geslo ter le-to v zaprti ovojnici priloži izdelku, dvojnik pisma pa ohrani za dokazilo avtorstva.

5. Žirija bo pri ocenjevanju v 1., 2. in 3. kategoriji upoštevala naslednja merila:

- razmerje med vezalnimi prvini,
- trdnost in tehnično dovršenost izdelave,
- ustreznost izbire gradiva,

– splošni vtis in

– inovativnost.

Pri ocenjevanju izdelkov v 4. kategoriji – realistični vzorci – bo največji poudarek na posnemovalni uspešnosti.

6. Žirija si pridržuje pravico do naknadne razvrstitve vzorcev, če bo menila, da le-ti niso prijavljeni v ustrezno kategorijo.

7. Odločitev žirije je dokončna.

8. Žirija bo upoštevala izdelke, ki bodo oddani na pošto **do vključno 31. januarja 2026.**

Izdelke pošljite na naslov:

Ribiška zveza Slovenije (za natečaj 2026)

Tržaška cesta 134

SI- 1001 Ljubljana

Na podlagi navedenih meril bo žirija izbrala po tri najboljše izdelke v posamezni kategoriji in podelila diplome ter nagrade za prva tri mesta.

Vljudno vas prosimo, da vse zgoraj navedene podatke izpišete čitljivo, izdelke pa pošljete v embalaži, v kateri bodo zavarovani pred poškodbami med transportom!

Rezultati bodo razglašeni na zaključni prireditvi, o čemer boste udeleženci natečaja poprej pisno obveščeni.

Vse slovenske vealce vljudno vabimo k udeležbi, saj s tem sodelujete tudi v tekmovanju za državnega prvaka.

Več informacij najdete na Facebook strani tekmovanja: <https://www.facebook.com/flytyingchampionship>

Matej Delak, predsednik muharsko vezalske komisije
Dr. Miroslav Žaberl, predsednik RZS

IZJEMEN USPEH TIMA VERTAČNIKA - SREBRNA IN BRONASTA MEDALJA

Letošnje člansko svetovno prvenstvo je potekalo na Hrvaškem od 10. do 14. septembra. Nastanjeni smo bili v hotelskem kompleksu v Crikvenici. Crikvenica je znana po čudovitih plažah, živahnem sprehajališču in bogati kulturni dediščini. Crikveniška obala je znana tudi po tem, da je zelo blizu hribom, kar smo občutili tudi mi, vendar na drugačen način. Prvo noč bivanja v kompleksu so nas obiskali divji prašiči, ki so bili očitno na pohodu za hrano. Rezultat je bil viden zjutraj.

Tekmovanje je potekalo na dveh različnih lokacijah. Tekmovanje v ciljnih smo imeli v mestu Krasica nad Reko, ki je bila oddaljena pol ure od Crikvenice, daljave pa smo imeli na letališču Grobnik. Letos se je organizator odločil, da bo tekmovanje v ciljnih izvedel v enem dnevu. Glede na to, da so po navadi na sporedu po tri discipline na dan, smo malce dvomili, ali bo organizatorju uspelo spraviti pod streho vse štiri discipline v enem dnevu. Vendar jim je z odlično organizacijo zelo dobro uspelo.

Slovensko reprezentanco v kastingu so letos zastopali: Dušan Stevanović, Grega Miko, Marko Vertačnik, Tim Vertačnik in Tjaša Flajs. Jaz pa sem bil v vlogi vodje reprezentance. Dušan Stevanović in Tim Vertačnik sta tekmovala v deveteroboju, Marko Vertačnik v sedmeroboju, Grega Miko pa v peteroboju. Tjaša Flajs je letos prvič tekmovala v šestih disciplinah.

Kot smo že omenili, so bile prvi dan tekmovanja na sporedu štiri discipline. Prva je bila na sporedu Muha natančno, v kateri sta zelo dobra Dušan Stevanović in Tim Vertačnik. Ta disciplina je ena najtežjih, saj ima veliko tekmovalcev stodontni izkupiček točk. Pomembno je, da v čim krajšem času končaš disciplino. Dušan je imel najboljši čas od vseh v tekmovanju, vendar je z eno samo zgrešeno tarčo pristal šele na sedemnajstem mestu. Tim pa je zadel vse tarče in se s tretjim najboljšim časom uvrstil v finale med osem najboljših na svetu. V finalu pa se je uvrstil na odlično tretje mesto in tako osvojil bronasto medaljo. V konkurenci članov je tekmovalo 59 tekmovalcev.

Tjaša Flajs je v tej disciplini za las zgrešila finale, saj se je uvrstila na sedmo mesto. V konkurenci članic je tekmovalo 16 tekmovalk. Sledila je naslednja disciplina Obtežilnik cilj. V tej disciplini je najboljšo uvrstitev zopet dosegel Tim. Z doseženimi 94 točkami od 100 možnih se je uvrstil na 22. mesto. Tu se vidi, kako močna konkurenca je bila letos na svetovnem prvenstvu. Tjaša se je med članicami uvrstila na 11. mesto. Naslednja na sporedu je bila disciplina Obtežilnik natančno. Dušan je dosegel zelo dobro 14. mesto. Tim pa je zopet pokazal odlično zbranost pri ciljnih in se uvrstil v finale s 95 točkami. Tam je svoj rezultat še izboljšal in zadel vse tarče ter dosegel 100 točk. Na žalost pa je uvrstitev zopet krojila štoparica.

Bronasta medalja Tima Vertačnika

Tako se je Tim kljub vsemu uvrstil na odlično 4. mesto. Grega Miko je v tej disciplini tudi dosegel dober rezultat in se uvrstil na 31. mesto, kar je bila njegova najboljša uvrstitev. V konkurenci članic se je Tjaša po dobrem rezultatu v tekmovanju prav tako uvrstila v finale med šest najboljših na svetu.

V finalu pa je dosegla odlično 5. mesto in s tem svojo najboljšo uvrstitev na svetovnem prvenstvu. Prvi dan tekmovanja je bila na vrsti še zadnja, četrta disciplina Multi natančno. V tej disciplini sta tekmovala samo Tim in Dušan. Morda je utrujenost po celodnevem tekmovanju botrovala slabšemu rezultatu. Dušan je zasedel 29. mesto, Tim pa 30. mesto.

Drugi dan tekmovanja smo se odpravili na letališče na Grobniku. Tam so bile na sporedu tri discipline: Muha daljave enoročno in Muha daljave dvoročno ter Obtežilnik daljave Multi. Najprej je bila na sporedu Muha daljave enoročno. Najprej so pričele s tekmovanjem članice: Tjaša se je uvrstila na 10. mesto.

Po končanem tekmovanju članic je prišla pritožba, da en koridor ni prav postavljen. Po več kot uri in pol preverjanja ostalih koridorjev in ponovnega postavljanja tega koridorja se je tekmovanje v članski konkurenci nadaljevalo. Tu je zopet zablestel Tim, saj se je ponovno uvrstil v finale. V finalu pa je pristal na zelo dobrem 7. mestu.

V tej disciplini nas je presenetil Marko Vertačnik, saj je z odličnim metom dosegel 26. mesto in s tem tudi svojo najboljšo uvrstitev na tem prvenstvu. Po pormoru je popoldan sledila še druga disciplina Muha daljave

Slovenska članska reprezentanca (z leve proti desni: Tomo Sotenšek, Tjaša Flajs, Grega Miko, Dušan Stevanović, Tim Vertačnik, manjka Marko Vertačnik)

Peto mesto Tjaše Flajs

Marko Vertačnik

Srebrna medalja Tima Vertačnika

Nova mednarodna sodnika Dušan in Grega

dvoročno, v kateri je Tim zopet presenetil z uvrstitvijo, saj ta disciplina ni bila nikoli njegova (da tako rečem) »priljubljena« disciplina. Z izjemnim metom 72,62 m je osvojil odlično 11. mesto. Dušan je v tej disciplini dosegel tudi uvrstitev na 28. mesto. V Obtežilniku daljavi Multi sta nastopila Dušan in Tim. Dušan je zasedel zelo dobro 15. mesto, Tim pa 22. mesto. V disciplini je prvič tekmovala tudi Tjaša. Vendar pa je, morda zaradi neizkušenosti ali treme, zalučala vse tri mete izven koridorja.

Po pregledu rezultatov po dveh dneh tekmovanja me je presenetil izjemno dober rezultat Tima v peteroboju. Po štirih disciplinah, ki štejejo v skupni rezultat v peteroboju, je bil Tim na izjemnem 5. mestu. Za tretjim mestom je zaostajal le za 2,6 točke.

Tretji in zadnji dan tekmovanja smo imeli na sporedu še zadnji dve disciplini: obtežilnik daljava enoročno in dvoročno. Člani reprezentance so v disciplini obtežilnik daljava zelo dobri; predvsem Dušan in Tim, saj sta že velikokrat osvojila medalje. In tudi tokrat se nista izneverila. Z izjemnimi meti sta v tekmovanju dosegla: Tim drugo, Dušan pa tretjo daljavo, s katero sta se uvrstila v finale. Finale je bil vseskozi napet, saj so se tekmovalci z vsakim metom menjavali na mestih, ki prinašajo medalje. Tim si je z metom 76,63 m prislužil drugo mesto in s tem srebrno medaljo. Tudi Dušan je v finalu vseskozi držal tretje mesto, a kot se na tekmovanjih

rado zgodi, ga je z zadnjim metom prehitel Čeh, za pičlega pol metra. Vsekakor je bilo tudi četrto mesto za Dušana odlično, pa čeprav z malo grenkega priokusa. Sledila je še zadnja disciplina na prvenstvu, na kateri so sodelovali Dušan, Tim in Marko, ki so se uvrstili med triindvajsetim in osemindvajsetim mestom.

Zvečer na banketu pa je bila podelitev medalj in pokalov najboljšim posameznikom in reprezentancam. Slovenska reprezentanca je dosegla zelo dobro 6. mesto izmed 16 držav. Med posamezniki v reprezentanci pa je bil daleč najboljši Tim Vertačnik. Poleg tega, da je osvojil dve medalji, je dosegel najboljši rezultat v peteroboju in sedmeroboju. Z rezultatom 522,35 točk v peteroboju je postavil svoj osebni rekord in seveda nov državni rekord. Ta rezultat ga je postavil na izjemno 4. mesto na tem svetovnem prvenstvu, kar še ni uspelo nobenemu slovenskemu tekmovalcu do sedaj. Do tretjega mesta ga je ločilo pičle 0,3 točke. Še bolj pa smo bili presenečeni in seveda zelo veseli uvrstitve Tima na izjemno 7. mesto v sedmeroboju.

Uspeh reprezentance je dopolnil Dušan z odličnim rezultatom 500,66 točke, kar ga je pripeljalo na 13. mesto v peteroboju. Seveda sta se po svojih močeh borila tudi Grega in Marko, ki sta s svojim rezultatom doprinesla k odlični uvrstitvi članske reprezentance. Ne smem pozabiti na našo edino članico Tjašo, ki je na tem prvenstvu dosegla dobre rezultate. V peteroboju se je uvrstila na deseto mesto.

Na zaključku prvenstva so bile podeljene tudi licence za mednarodnega sodnika. Izpit pred začetkom tekmovanja sta uspešno opravila dva naša tekmovalca Dušan in Grega. Kljub majhnemu številu tekmovalcev v državnem prvenstvu dosegajo naši člani in članica na mednarodnih prvenstvih izredne uspehe. Iz vsakega prvenstva se vrnemo z vsaj eno osvojeno medaljo. Trud in disciplina na treningih vedno prineseta uspeh.

Besedilo in fotografije: Tomo Sotenšek

RIBIŠKA ODPRAVA NA IRSKO: EKIPA RD RUŠE SE JE KOSALA Z NAJBOLJŠIMI

Inniscarra lake, umetno jezero na Irskem, v neposredni bližini mesta Cork, je 26. in 27. julija gostilo 44. klubsko svetovno prvenstvo v lovu rib s plovcem. Jezero je bilo umetno zajezeno sredi 50. let prejšnjega stoletja z namenom proizvodnje elektrike za mesto Cork in okolico. Dandanes ima tudi namen oskrbe pitne vode za isto področje, na njem pa se dogajajo mednarodna tekmovanja na najvišjem nivoju v veslanju in ribolovu. Razprostira se na petih kvadratnih kilometrih površine. Tekmovalna trasa je potekala ob Greenway sprehajalni stezi, v kraju Coachford, kar je od mesta Cork oddaljeno 15 kilometrov.

Svetovnega klubskega prvenstva v lovu rib s plovcem se je udeležila ekipa RD Ruše v postavi: tekmovalci Iztok Štraus, Uroš Mally, Boštjan Sivec, Aljaž Javernik in Ciril Klemenc, trenerja Gregor Ladinek in Tadej Vogrin, rezerva Rok Vinko ter Andrej Sever. Ekipa, ki je med 25 najboljšimi ekipami sveta osvojila 14. mesto, s tem pa pridobila ogromno izkušenj, saj takšne tekmovalne trase v Sloveniji ne poznamo.

Priprave so se pričele že meseca januarja, saj je pot dolga in potrebno je bilo logistično načrtovanje. Na sestanku so se odločili, da Iztok Štraus in Ciril Klemenc potujeta s kombijem, ker je bilo potrebno prepeljati opremo na prizorišče, ostala ekipa pa prispe z letalom v mesto Cork. Sledilo je usklajevanje ter naročilo trajekta, bivanja ter letalskih kart. Tako sta se Iztok in Ciril podala na pot že v četrtek popoldne, vožnja do mesta Cherbourg v Franciji je trajala 20 ur, kjer sta se vkrcala na trajekt do mesta Dublin, vožnja je trajala 19 ur, potem pa še 3 ure vožnje do mesta Cork. Tako sta prispela v soboto, v nedeljo pa ostali člani ekipe z letalom. Zaradi boljše mobilnosti so najeli še dva manjša kombija.

Andrej Sever nam je povedal, da so bili nastanjeni v študentskem naselju v mestu Cork, kjer je bivalo tudi kar nekaj ostalih ekip sveta, prav tako bivši in aktualni svetovni klubski prvaki – ekipa Tubertini iz Italije. »Seveda smo jih tudi opazovali, kako so si pripravljali pribor, naveze, hrano, zemljo. Veliko so se pogovarjali, žal pa nihče od nas ne razume italijansko, da bi dobili kakšne ključne informa-

cije,« je še nasmejan dodal in zaključil: »Ponosen sem na fante, saj so se dobro kosali z najboljšimi ekipami sveta, žal je zmanjkala samo srečna roka pri žrebu štartnih mest.«

»Glavna lovna riba je bila rdečeoka, najspretnější pa so ulovili tudi kakšnega ploščiča in hibridno ribo, mešanico med ploščičem in rdečeoko. Preizkusili smo več tehnik

Ekipa Slovenije

Ciril Klemenc z 11, 5kg ulova prvi dan tekmovanja in 3. mesto v sektorju

Aljaž Javernik na treningu, 17 kg ploščičev na match

Uroš Mally na treningu

Na odprtju. Z leve: Andrej Sever, Aljaž Javernik, Rok Vinko, Boštjan Sivec, Iztok Štraus, Tadej Vogrin, Ciril Klemenc, Gregor Ladinek in Uroš Mally.

ribolova, vsak dan je bilo v različnih sektorjih drugače. Preizkušali smo tehnike match, kjer je bila globina 6 m do 10 m, polagalko ter štek, kjer je bila globina med 1,5 m do tudi 6 m,« nam pove Gregor Ladinek, ki si je z ostalimi fanti v ozadju prizadeval zbrati informacije o lovu drugih ekip na treningih.

Tadej Vogrin je ocenil, da je bil ribolov zelo težak, saj je tekmovalna trasa na dolžini šteka od mesta do mesta nihala tudi za 2 m globine. »Kdor je na tekmi izžrebal štartno mesto v globini, je imel prednost, saj se je največ solidno velikih rib nahajalo na globini 2,5 m do 3 m in je lahko lovil na skrajšan štek, kar je dosti lažje zaradi globine in hitrosti lova v vetru.«

Veliko je odtehtala priprava hrane ter način hranjenja med tekmo, ekipa se je odločila za mešanico klasične hrane za rdečeočke in ploščiča z dosti zemlje. »Pomembno je bilo pravilno pripraviti zemljo in dodati dovolj bentonita. Med krmljenjem so morali fantje paziti na stisk kepe, da je bila ravno pravišnja,« je razložil izkušen ribič Rok Vinko ter dodal: »Nismo smeli dodajati dosti vab, porabili pa smo veliko konoplje, ki jo ima rdečeočka zelo rada.«

Svetovni prvak je ponovno postala ekipa Tubertini iz Italije z 52 KT, drugo mesto je osvojila ekipa Team Sensas 28 iz Francije s 65 KT ter tretje mesto HSV de Karper Voerendaal iz Nizozemske z 68,5 KT. Ekipa RD Ruše je osvojila 14. mesto med 25 najboljšimi ekipami sveta s 138 KT, od tega: Ciril Klemenc 8 KT, Aljaž Javernik 24 KT, Iztok Štraus 27 KT, Uroš Mally 34 KT ter Boštjan Sivec 45 KT.

»Naša pričakovanja so bila višja, škoda, da je trasa tako neenakomerna in nismo imeli vsi enakih pogojev za lov,« nam pove Iztok Štraus ter poda oceno, da so bili sposobni doseči boljši rezultat. Ciril Klemenc pove, da je s svojim rezultatom zelo zadovoljen: »Oba dneva sem imel zelo

dober lovni prostor in sem lahko lovil na štek 9 m, kar sem imel prednost pred ostalimi v hitrosti in natančnosti ribolova.« Aljaž Javernik je stavil na treningih na sistem match, saj je prvi dan treninga ujel 17 kg ploščičev: »Ni se izšlo na ta sistem ribolova, večjih rib v globini je bilo vsak dan manj, uloviti pa se je dalo večje rdečeočke na štek ter kakšen hibrid. Osredotočili smo se samo na lov s štekom.«

Udeležba na svetovnem prvenstvu je za vsakega posameznika poseben dogodek, vsak si želi čim boljši rezultat. Uroš Mally: »Svetovno prvenstvo sta samo dve tekmi, treba se je odločiti o strategiji in načinu ribolova ter tvegati. Če je odločitev pravilna, se da doseči res dober rezultat.« Zaključno misel našega pogovora poda Boštjan Sivec, predsednik ŠTK RD Ruše: »Vsaka ekipa, ki se udeleži svetovnega prvenstva, ima isti cilj – medaljo. Nam se to leto ni izšlo, v Sloveniji takšnih voda, kot je Inniscarra lake, ne poznamo. Veselim se že naslednjega izziva, velikega tekmovanja, saj z vsako udeležbo pridobimo več znanja ter rastemo v načinu razmišljanja.«

Fantje delujejo kot prava ekipa, se razumejo in se pogovorijo med sabo, tako glede ribolova kot tudi izven njega. Vsi imajo en cilj, tj. uvrščati se na sam vrh, ne samo v slovenskih državnih ligah, ampak tudi na svetovnem nivoju.

Besedilo: Ciril Klemenc

Fotografije: osebni arhiv članov ekipe

POPRAVEK

V prejšnji številki je prišlo do napačnega navajanja avtorja fotografij pri prispevku 70-letnica Ribiške družine Kočevje. Avtorica fotografij je Tjaša Završnik.

ŠČUKA IZ VAŠKE MLAKE V ZIBOTAH

V vasici Zibote, tam blizu mogočnega Türnoža, za katerega pravijo, da skriva veliko cerkev, ki se je pred davnimi leti »poženknila« (ljudje niso poznali pravega izraza pogreznila) v globoko zemljo, danes skoraj ni več življenja. Včasih pa je bilo drugače in stari Japek mi je po tretjem pelinkovcu v Vogrinovi gostilni pri Trojici vedel povedati, da so se tam še kure poznale po imenu. Ko je srknil peti šilček te grenke pijače, se je globoko zamislil in začel pripovedovati zanimivo štorijo iz Zibot. Bojda je tam okoli v mladih letih zalezoval brhko Naniko, ki pa mu je strogi oče ni hotel dati, saj je bil reven kot cerkvena miš. Imel pa je pridne roke in je tesaril daleč naokoli, vse tja dol do Biša in Vrbana.

Japek je pripovedoval počasi in razumljivo. Pripoved je bila zelo tekoča in je šla nekako takole: V Zibotah so se modri ljudje odločili, da bodo skopali veliko mlako. V njej naj bo vedno dovolj vode za gašenje, ker so strele v poletnih ujmah skoraj vsako poletje zanetile kakšen skedenj. Bomo lahko sami gasili, saj gasilci – tako kot sanje, spoznanje in kesanje – pridejo vedno prepozno. Rečeno storjeno, skopali so veliko mlako, ki sta jo napajala dva potočka, eden iz smeri Brengove in drugi iz smeri Oseka. Mlaka je bila res vedno polna vode in vaška opravljivka Julika, ki je vedela vse o vsem, je od Sv. Bolfenka, kjer je živel njen brat in vneti ribič Hanek, skrivaj prinesla veliko vedro rib in jih na skrivaj spustila v mlako. Tega nikomur ni povedala, želela si je, da bi ribe čim prej zrastle, da bi jih lahko kdaj dala na krožnik za njenega dragega Johana, ki je iz Nemčije dvakrat na leto prihajal v Zibote na dopust.

Življenje je teklo po ustaljenih tirnicah, ribe so v mlaki že tri leta uživale v sveži vodi, in to so vaščani kmalu opazili. Nekdo je o tem nenadnem bogastvu Zibot obvestil okrajnega ribiškega čuvaja Tunča. Ta je bil namazan z vsemi mažami in si je med nadzorom bližnje reke Drvanje, ki je tekla med Zibotami in Verjanami, ogledal še mlako, domnevno polno rib. Tunč je sklenil, da bo Zibotčane potegnil za nos. Tukaj se je Japek ustavil in izustil: »Daj še za en kapsl pelinkovca, pa ti povem to prigodo do konca. Albina, prinesi mi grenkega, na račun tega radovednega mlečnozobca.« Ni mu bilo treba reči dvakrat, brhka črnotaska Albina, za katero so pogledovali stari in mladi, kar je jezilo oštirja Vogrina, je takoj natočila in Japek ga je izpil na dušek. Potem pa nadaljeval zgodbo iz Zibot.

»No, takole je bilo. Tunč je po vasi raztrobil novico, da se v mlaki skriva **ščuka velikanka**. Takšna, da če ugrizne, greš ti v lonec, ne ona!« je pogosto razlagal tudi v Vogrinovi v gostilni, da bi Zibotčani ja ugriznili v vabo. Za nameček pa je večkrat z rokami kazal dolžino, ki bi bolj pasala k tramovom za koruznik kot k ribi. To je slišal tudi Plojov Rudek, ki je na črno lovil ribe v Drvanji in ga Tunču ni uspelo nikoli uloviti. Nekega svežega sobotnega jutra se je Rudek odločil, da gre še v temi za mlako in iz nje potegne ščuko velikanko. Ribiške opreme, razen manjšega »saka« (mreže), s katerim je lovil po Drvanji, ni imel. V koti štübla je imel leskovo palico in na njej nekaj malega silka z velikim trnkom. Ta bo ta pravnjki za velikanko, je bil prepričan.

Ob mlaki je bilo tiho. Le žaba je dvakrat regnila in potonila – očitno ni hotela sodelovati. Rudek je vrgel trnek, na katerega je nataknil mastnega črva iz domačega gnojišča in si mrmral v brk: »Ta ščuka je lačna, zdaj zdaj bo zagrizla. Porka madona, da bo. Mora, če ne, se mi bodo vsi smejali. Minuta ... dve ... ura. Nič. Ravno ko je začel razmišljati, da bi z lovom na velikanko končal, pa ga je nekaj sunilo. Palica se je upognila kot šolski hrbet v šoli, ko ga je stari Štumpf pri matematiki namlatil, ker ni vedel, koliko je dva krat dva. »Evo jo! Ščuka stotletja!« je butasto zavpil tako, da se je Juliki na bližnjem vrtu paradižnik stresel iz roke. Vlekel je in vlekel, sopihal in klical na pomoč vse svetnike in Mater božjo. Pripravljen je bil na veliki finale in je že videl slastno ščukino meso na nedeljskem krožniku. Potem pa naenkrat tres in bum. Iz vode je nekaj priletelo. A ni bila ščuka ... pač pa stari »bataš«, ki ga je nekdo vrgel v mlako (za tiste, ki ne razumete ziboške govorice, pojasnilo: »bataš« so gumijasti škornji, ki jim v sosednji Brengovi rečejo »črevli«). In da bo tragedija še večja, je bil to Rudekov »bataš«, ki ga je izgubil pred tremi leti, ko je mulcem dokazoval, da zna hoditi po vodi. A iz tega ni bilo nič in domov je odšel samo z enim »batašem« na nogi. Japek je utihnil. Nasmehnil se mi je in dodal epilog: »Vsi v vasi so govorili o strašnem Rudekovem ulovu. Ta pa ni in ni obupal in je na vse zbadljivke mirno odgovarjal, da je bilo to samo svarilo in da je ščuka velikanka še v mlaki. Le bataš je prej kot ona prišel na suho, ker je vedel, da je na pol bos. Albina, daj še zadnji kapsl.«

Japeka že dolgo ni več na tem svetu in tudi Rudek počiva v posvečeni zemlji. Neka senca v Zibotah pa bojda ob vsaki polni luni lovi ščuko velikanko. V mlaki, ki je zdaj samo še mlakuža.

Besedilo: Marjan Toš; foto: spletni viri

						Sestavil Roman Karničnik	Mesto ob Dravi	Hrvaška pevka Vučkovič	Položaj telesa v jogi	Pasje oglašanje	Kratica za mister
						Slovesna pesem, hvalnica					
						Obdelov- alec lesa					
						Ponos					
						▶					Grška operna pevka (Maria)
	Nepoliti- čnost	Udobno obuvvalo	Gnojno vnetje, bula, tur	Prebivalci Rač	Pripravniki učenec	▼					
					Avans						
Vranični prisad, kužna bolezen								Morska riba, skat			
								Indijski avto			
Italijanski operni pevec (Luciano)									Gramozna jama	Liter	
										Tv zaslon	
Kdor živi na otoku								Nebeški sel			
								Izguba spomina			
Staro-grško brenkalo					Pripadnica Tatarov						
					Ujeda, sršenar						
Ivana Kovač			Delovni učinek						Likovna umetnost		
			Vrtni pridelek						Reka v Franciji		
Talna obloga								Stara mama			
								Vanadij			
Slovenska humoristka Putrih				Snov iz rast.semen							Akvarijska ribica
				Kan. aktivist Rosensweig							
Četrta črka abecede		Gl. mesto Francije						Nika Zorjan		Avt. ozn. Avstrije	
		Madž.um. zgodovinar						Martin Erjavec		Reka na Uralu	
Živec (zast.)					Tolstojeva junakinja Karenina	Seznam imen					
						Neodim					
Trganje sadežev									Irsko odp. gibanje		
									100 m²		
Delček minute								Javor (lat.)			
								Avt. ozn. Madžarske			
Mehko vita svilena preja							Užitna snov, živež				

Rešitev vodoravno: PSALM, TESAR, ČUVAJ, VAJENEC, ANTRAKS, RAŽA, PAVAROTTI, L, OTOČAN, ANGEL, LIRA, TATARKA, IK, NORMA, ARS, TAPISON, OMA, IČA, ALEVRON, Č, PARIZ, NZ, A, NERV, IMENIK, OBIRANJE, IRA, SEKUNDA, ACER, TRAMA, HRANA

12. ŠČUKARSKO DRUŽENJE V ZMAJEVEM REVIRJU

Dvanajsto leto zapored je Zmajev revir znova oživel v svoji najbolj prepoznavni podobi. Jesenski termin je rezerviran za tradicionalno ščukarsko druženje, ki ga organizira Ribiška družina Barje. Jesensko jutro je bilo, kot se za ta čas spodobi, hladno, rahlo vlažno, z meglicami nad reko Ižico in Ljubljano. Počasen dih reke in napeta tišina med ribiči, ki so prišli z istim namenom: prepričati rečno profesorico in si morda priboriti najprestižnejšo nagrado – legendarno rolico Shimano Stella.

Na zboru ob 7. uri zjutraj se je letos zbralo kar 123 tekmovalcev iz vseh koncev Slovenije in tujine. Po prijavi in prevzemu ribiških metrov je sledil topel jutranji zajtrk – klobasa in kruh, ki sta pregnala mraz ter umirila predtekmovalni adrenalin. V ospredju je druženje, a malo tekmovalnega duha nikoli ne škodi. Po zajtrku je Bojan Pergovnik, predsednik Ribiške družine Barje, nagovoril udeležence ter poudaril pomen dogodka in spoštovanje do vseh ribičev ter narave. Tehnični del pravil in protokol lova sem predstavil jaz. Poudarili smo pravila fotografiranja ujetih ščuk na posebnem ribiškem metru, izdelanem posebej za ščukijado in uporabljenem samo na dan dogodka. Poseben poudarek je bil namenjen tudi temu, da mora riba nepoškodovana odplavati nazaj v svoje globine, pri čemer je bilo treba posneti 10-sekundni video. Le tako je riba lahko tekmovala za lepe in bogate nagrade. Reka Ižica je bila tudi letos namenjena izključno ribolovu z obale, na reki Ljubljani pa je bil dovoljen tudi lov iz čolna.

Že prve ure so prinesle prve prijavljene ulove, ki so jih ribiči poslali v za to ustvarjeno Viber skupino. Tako so bili vsi ribiči sproti

Matevž Hočevar z zmagovalno ščuko med mladinci

Ptičja perspektiva začetne točke ribolova

Najlepša fotografija dneva

Aljaž s svojo zmagovalko in seveda 1. mesto

obveščeni o dogajanju. Jutranji ribolov je bil zelo uspešen in ujelo se je kar nekaj rib. Prave trofeje pa so še čakale. Viber skupina se je hitro polnila s fotografijami, kar je pomenilo, da so ribe aktivne. Večinoma so se javljale manjše ščuke, a tudi večje so neke prežale na plen. Ribiči niso omahovali in dogodek je bil v polnem ritmu.

Med 13. in 15. uro je bilo organizirano kosilo. Naši organizatorji so, s pomočjo pridnih članov – Dragana, Ermina, Reufa in predsednika Bojana – pripravili fantastičen pasulj, bogat z mesom, kot se za največji dogodek vijačenja v Sloveniji spodobi.

Po kosilu, prijetnem druženju in klepetu je sledil še zaključni napad na vodo. Ribiči niso popuščali in so vztrajali do zadnjih minut. Vedno pravim, predvsem mladim ribičem: »Ni konec, dokler ni konec.« Velikokrat se to obrestuje in kasneje boste videli, da je bilo res tako.

Ko je ura odbila 18, se je tekmovalni del zaključil. Ribiči so prihajali

Najuspešnejši mladinci

Najuspešnejši trije ribiči z organizatorji

z vseh koncev Ljubljane in Ižice na začetno lokacijo. Že po izrazih na obrazih je bilo jasno, da je bilo ujetih lepo število ščuk in da je bil dan res fantastičen, poln dogajanja na vodi.

Počasi so se ribiči zbrali, sledil pa je vrhunec večera – podelitev nagrad najuspešnejšim ribičem. Ribiči Barjani se trudimo, da je dogodek bogat v vseh pogledih, in tako je tudi pri nagradah. Nagrade prejme deset najuspešnejših ribičev, posebej pa še najuspešnejši mladinci, ki sodelujejo tudi v glavni konkurenci. Na ta način želimo spodbujati mlade ribiče, seveda s spremljevalcem. Skupaj je bilo uradno prijavljenih 32 ščuk. Zakaj uradno – ker je bilo veliko tudi ujetih ščuk, vendar fotografij niso poslali. To pa zato, ker so bile aktivne manjše ščuke in jih ribiči niso pošiljali in prijavljali naprej.

Med mladinci je tretje mesto osvojil Borin Perkon s ščuko dolgo 58,5 cm, ki jo je ujel iz čolna s pomočjo očeta. Drugo mesto je z dolžino 68 cm osvojil Filip Tiberij Dominik, ki je ujel dve ščuki, daljša pa je merila 68 cm. Prvo mesto je osvojil Matevž Hočvar s ščuko, ki je bila dolga 71,5 cm. Matevža sem srečal na Ižici med snemanjem videa. Bil je nekoliko obupan, a sem mu rekel: »Matevž, ni konec, dokler ni konec.« In res – skoraj v zadnjih minutah mu je uspelo ujeti ščuko, ki mu je prinesla zmago med mladinci.

Sledila je podelitev za najuspešnejše člane. Tu je nagrade dobilo 10 najuspešnejših ribičev. Izpostavil pa bom seveda najuspešnejšo trojico. Tretje mesto je osvojil Miha Plahuta s 76,5 cm dolgo ščuko, ki jo je uspel prelisičiti z vabo lastne izdelave. Drugo mesto je osvojil Evgen Pečovnik, ki je ščuko, dolgo 77,5 cm, ujel v centru Ljubljane. Prvo mesto na ščukijadi pa je osvojil Aljaž Peteh, ki je ujel ščuko 79 cm. Aljaž je sicer predan krapolovu, a tokrat nam je vsem ljubiteljem vijačenja pokazal, da še kako zna loviti tudi ščuko. Ko je Aljaž spustil ribo, si ni mislil, da bo lahko tej ribi rekel in jo poimenoval

Stella. Zakaj stella? Ščuka mu je poleg naziva najuspešnejšega ribiča prinesla tudi eno in edino rolco shimano Stello.

Poleg tekmovanja je potekal je tudi izbor najlepše fotografije dogodka. Zmagala je fotografija Alena Barunčiča, posneta v središču mestnega jedra.

Dogodek se je počasi bližal koncu. Tu je bila samo še ena končna odločitev. Ugibali smo dolžino vrvi, na kateri je visel helijev balon. Lovro Vražič je podal pravilno dolžino vrvice, 9.05 m. Z obilico sreče je tako dobil zaslužen in bogato nagrado.

Dogodek, ki sta ga pred 12 leti zasnovala Nikica Branković in Aleš Benko, je tako prišel do konca. Aleš si je želel, da bi se tokrat udeležilo več kot 100 ribičev – številka pa se je ustavila pri neverjetnih 123.

V imenu Ribiške družine Barje se iskreno zahvaljujemo vsem zvestim sponzorjem, ki nam pomagajo pri organizaciji največjega ščukarskega dogodka v Sloveniji in širše: Trgovina Kostevc, Decathlon Slovenija, Trgovina Carpio, Mustad, Live Target, Monster Bite, Trofeja Center, Trgovina Sulc, Barjanka, Savage Gear, Berkley, Abu Garcia, Sorbara, Dolinšek.

Ščukarsko druženje v Zmajevem revirju ni le tekmovanje, je ribiško druženje, presek znanja, discipline, spoštovanje pravil in povezanosti med ribiči vseh generacij. Le redki dogodki združijo toliko ljudi in ustvarijo tradicijo, ki je vsako leto boljše. V čast dogodku sem posnel video na svojem YouTube kanalu (Toni Janežič), kjer želimo prikazati vse čare tega prelepega dne.

Ribiška družina Barje je z dvanajsto izvedbo znova potrdila, da dogodek ni le koledarska točka, temveč ribiški praznik, ki si ga bodo udeleženci zapomnili ne zaradi centimetrov, temveč zaradi trenutkov med ljudmi, reko in ščukami. Že se veselimo prihodnjega leta in ponovnega snidenja na največjem ščukarskem druženju v Sloveniji – eni in edini ŠČUKIJADI V ZMAJEVEM REVIRJU s sloganom: »Še boljša in še močnejša!«

Besedilo in fotografije: Toni Janežič

ŠČUKIJADA MALO DRUGAČE

18. 10. 2025 smo člani RD Bistrica iz Ilirske Bistrice na jezeru Mola priredili tradicionalno tekmovanje v ribolovu na roparice. Tokrat je bilo, kot sem omenil, nekoliko drugače. Za rezultat ni štel le najdaljša ščuka kot ponavadi, temveč tudi najdaljši smuč in som.

Tekmovalci so se ob jezeru začeli zbirati takoj po šesti uri jutraj. Seveda, dan se lovi zgodaj in mnogo je treba postoriti, preden se odpraviš na vodo. Nekateri so si pripravljali čolne in ostalo opremo, spet drugi so si privoščili prvo jutranjo kavico pri Mariji v lokalu ribiškega doma. Za prijave med 7. in

8. uro sva poskrbela Nejc Udovič, predsednik ribiške družine, in moja malenkost. Ob osmih, ko so se nad jezerom še podile meglice, se je boj začel. Večina ribičev se je na vodo odpravila s čolni. Tekmovanja, ki je trajalo do 14. ure, se v je udeležilo 6 mladincev in 23 članov. Ko je ob 14. uri predsednik ribiške družine

Med tekmo

Najboljši v članski konkurenci

Najboljši mladinci

Zmagovalec dneva

oznanil konec tekmovanja, je tekmovalce že čakalo kosilo, ki so ga pripravili v restavraciji Mikoza iz Ilirske Bistrice. V Il. Bistrici radi rečemo, da poprimemo za vsako delo, in to drži. Kosilo je namreč tekmovalcem razdelil kar sam predsednik ribiške družine. Po kosilu je sledila še razglasitev rezultatov ter podelitev pokalov in praktičnih nagrad.

V mladinski kategoriji je 1. mesto osvojil Izak Paler s ščuko dolgo 71 cm. 2. mesto si je priboril Mathias Žvab s ščuko 68 cm, 3. mesto pa je dosegla Nika Tekavec s smučem 65 cm. Naj po-

vem, da je ščuko, dolgo 65 cm, ulovil tudi Marcel Mahne, a je imel smolo, saj je bila ujeta dobro uro kasneje kot Nikin smuč. Osmoljenec Marcel je tako pristal na nevhvalnem 4. mestu. V članski konkurenci je bil zmagovalec Miha Špoljarič s ščuko 70 cm, 2. mesto je dosegel Rudi Potočnik s ščuko 68 cm, 3. mesto pa je pripadlo Nikici Brankoviču s ščuko 64 cm. Zmagovalec dneva je tako postal mladinec Izak Paler z največjo ščuko, ki je bila dolga 71 cm.

Kot se spodobi, se je veselo druženje nadaljevalo v pozne popoldanske ure. Vodstvo ribiške družine se za zelo lepe praktične nagrade zahvaljuje Gregorju iz trgovine Kostevc iz Kočevja.

Besedilo in fotografije: Zlatan Kovačević

NAMESTO ZAKLJUČKA – MLADI RIBIČ NEKOLIKO DRUGAČE

Dan, ko greš lovit ribe, je dober dan, če pa dejansko še kaj ujameš, je pa to le še dodaten bonus.

Ker je to zadnji prispevek, ki ga bom napisal za rubriko Mladi ribič, sem se odločil, da bo nekoliko drugačen. Čeprav smo šli v zadnjih tednih nekajkrat lovit (in uspeli podreti tudi družinski rekord za največjo ulovljeno ribo), bomo zgodbo zapeljali drugam.

Sam sem začel ribariti kot mlad fant, se kasneje vključil v ribiško družino in fantoma večkrat omenil, da imata precejšnjo srečo, da gremo mi vedno na lov z avtom, kar je precej bolj udobno kot vso opremo nalagati na kolo, kot sem to v njunih letih moral delati sam. Res je, da sem šel nekajkrat z očetom na Koseški bajer, kjer sem vzljudil ribolov s plovcem (in prve ljubezni ne pozabiš nikoli), fanta pa sta veselje do plovčkanja prevzela od mene. Ne glede na to, katerih načinov ribolova smo se vmes naučili in posluževali, je nekaj posebnega, ko ob vodi gledamo plovce, ki kar naenkrat izginejo pod gladino.

Pogosto me znanci vprašajo (in verjamem, da tudi marsikoga od vas), kaj vidim na ribolovu. Kaj je tako posebnega, da lahko ure in ure »ždim« ob vodi in čakam, da se bo kaj zgodilo. Moj odgovor ni najbolj direkten: »Če te ribolov potegne, potem ti je vse jasno, če pa ga ne razumeš, ti pa ne morem razložiti.« In fanta je, tako kot mene, pritegnil. Morda bosta v puberteti ali kasneje zgubila zanimanje – tudi sam sem se namreč za 13 let izpisal iz ribiške družine, a vseeno prišel nazaj.

Razlogov, zakaj sem zelo vesel, da sta fanta tako navdušena nad ribolovom, je več. Kot prvo, družimo se več, kot bi se sicer in imamo eno skupno temo več. Med tednom, ko služba in šola trajata dolgo in imata skoraj vsak dan treninge, se več vidimo samo ob večerih. Zato je vsak ribolovni dan prijetna sprememba, ko v družbi drug drugega preživimo dlje časa. Priznati moram, da njuna mama ni tako navdušena, kajti nikakor ne najdemo dovolj časa še za njene izletniške načrte (obenem pa je tudi nismo uspeli navdušiti nad ribolovom). Nekoč smo lovili skupaj z mojim sošolcem in njegovim sinom in ko nismo ujeli ničesar, je sošolec komentiral: »Vsaj zunaj smo bili, na soncu cel dan« (še posebej pozimi je to kar velika dobrina). In to je drugi razlog, zakaj grem rad s fantoma na ribolov – čas, ki ga preživimo zunaj. Lovimo na soncu, mrazu,

Ob pričetku naše ribiške (in pisateljske) poti. Če sta bila takrat fanta še precej majhna, otroška, pa je Filip Tiberij sedaj že višji od mene, Timu Dennisu pa ne manjka veliko. Neverjetno, kako hitro otroci rastejo in odrasčajo.

zadnje čase tudi na dežju. Ko vedno več beremo in poslušamo o odvisnosti otrok od raznoraznih ekranov ter slabših gibalnih sposobnostih, je vsaka ura, preživeta v naravi, vredna dvojno. Tudi v času korone, ko smo bili obsojeni na lastno občino, smo veliko časa preživeli ob vodi, med ribolovom sta fanta delala tudi domačo nalogo in opravljala treninge po predhodnih navodilih trenerjev.

Opažam, da mnogim mladim danes manjka praktično delo. Filip navdušeno razlaga, s katerim orodjem delajo v šoli pri tehničnem pouku, a žal je to skoraj vsa praksa, s katero imata stik. Kdaj pa kdaj pomagata dedku pri opravih okoli hiše, v bloku pa potrebe po čem takem ni. In tukaj se pokaže še ena prednost ribolova. Če sem še nekaj let nazaj nazaj njune zaplete laksa reševal v glavnem jaz, sedaj to počneta večinoma sama. Sicer traja dlje, a se urita v vztrajnosti, iznajdljivosti ter ročnih spretnostih.

Čeprav večino ujetih rib spustimo nazaj v njihovo vodno zavetje, pa tu in tam kakšno tudi uplenimo, če je ne pojemo sami, pa jo podarimo njunemu dedku. Fanta se zavedata, da je uplenjeno ribo treba čim prej usmrtiti in pred tem ne bežita. Zadnje čase pa Filip vedno bolj uspešno tudi očisti ribe. Še ena od spretnosti, ki mu zna v prihodnosti priti prav. Vsi vemo, da hrana ne zraste v trgovini, a le redki jo znamo ujeti, očistiti in pripraviti.

Sam bi sicer ribaril, tudi če se mi fanta ne bi želela pridružiti, a zaradi njune prisotnosti sem se lotil pisanja člankov o naših ribiških izletih. Zaradi tega sem začel iskati nove revirje, česar brez njiju ne bi počel. Prijetno s koristnim, bi lahko rekel. Poleg tega pa tako razširjamo tudi naš krog ribiških prijateljev, ki nam pri lovu pomagajo.

Priznati moram, da za vodo večkrat izgubim živce in se na fanta tudi močno razjezim. Jeza po navadi hitro mine, a vseeno bi bilo bolje, če do nje sploh ne bi prišlo. A ne glede na to, kaj se nam med lovom zgodi, vsak od nas komaj čaka, da gremo naslednjič znova v akcijo. Gre celo tako daleč, da se Tim že pritožuje, da že dolgo nismo muharili. Enkrat sem mu na to odgovoril: »Tim, jaz sem prvič muharil, ko sem bil star 38 let, ti pa, ko si bil star 8 let. Počakaj, bodi potrpežljiv, še veliko časa imaš pred seboj za vse vrste ribolova.« Tudi potrpežljivosti se človek »nauči«, ko ribari, še posebej, če to počne od malega. In vedno jima ponavljam stavek »Dan, ko greš lovit ribe, je dober dan, če pa dejansko še kaj ujameš, je pa to le še dodaten bonus!«. In ko seštejem, kaj vse se zgodi med ribolovom, to še kako drži.

Lahko bi omenil še delovne navade, ki jih fanta pridobivata na delovnih akcijah, skrb za okolje in še veliko drugih prednosti, zaradi katerih se mi zdi, da je ribolov odlična izbira hobija za ljudi vseh starosti.

Zadnjih pet let smo se naučili veliko o ribolovu, se lotevali novih tehnik in lovili na nekaterih od najlepših slovenskih revirjev (in tudi v tujini). Vse to bi nam zelo težko uspelo brez vseh ribiških prijateljev in tovarišev, ki so nam pomagali s svojimi nasveti, nas vzeli s seboj na čoln, nas vodili po novih revirjih ... Ribiči Barjani (in tudi drugi) so res čudoviti ljudje!

Za konec pa bi se rad zahvalil zvestim bralcem (Mladedga) Ribiča, zaradi katerih smo se vsak mesec znova trudili pripraviti novo zanimivo zgodbo. Kdo bi si mislil, da pet let mine tako hitro!

Mi smo končali, sedaj si pa ti na vrsti, Tomaž!

Besedilo in fotografija: Blaž Dominik

MLADI NISO SAMO LOVILI RIB, SO JIH TUDI POMAGALI PRIPRAVITI IN Z VESELJEM SO JIH POJEDLI

Ribiči smo v svojem bistvu lovci. Tega se nam ni treba sramovati. Nič ni narobe, če ujeta ribo tudi na etičen način uplenimo in pojemo. Slovenija je obdarjena z velikim številom različnih sladkovodnih rib, od katerih je za nas ribiče zanimivih blizu 30. Ribe so pomemben del prehrane ljudi po vsem svetu in prav je, da mladi spoznajo tudi ta vidik ribolova. Z ujetimi ribami pa moramo ravnati spoštljivo in upleniti v okviru dovoljenega števila le toliko rib, kolikor jih bomo pojedli.

Na taboru mladih ribičev v Račah, ki je bil letos organiziran že desetič, so v zadnjih letih organizatorji Ribiškega društva Rače vključili v program tudi pripravo jedi iz sladkovodnih rib. Ob tradicionalnem programu spoznavanja sladkovodnega ribištva, rib, tehnik ribolova mladi tako spoznajo tudi delček skrivnosti priprave sladkovodnih rib.

Tudi v programu letošnjega tabora je kuharski mojster Gojko Škorič - Gojc mladim pomočnikom predstavil, kako lahko pripravijo okusne jedi iz sladkovodnih rib. Ker so bile na prejšnjih taborih mladim ribičem zelo všeč ribje jedi (to so bile pohane ribje rezine (fingersi), ribje polpete in podobne jedi), je Gojc tudi za letos pripravil eno takšno ribjo jed, ki sicer pri nas ni preveč poznana, tj. japonsko ribje cvrtje - tempuro. Jed so pripravili iz mesa ščuke, ki jo je ujel eden od račkih ribičev v ribniku ob ribiškem domu. Mladi so z velikim zanimanjem prisluhnili Gojkovemu bogatemu znanju in tudi pomagali pri pripravi jedi. Da jim je bila tempura všeč, so jasno pokazali tako, da so vse cvrtje, ki so ga pripravili, z veseljem pojedli za kosilo, ki se je še kako prileglo po vseh dopoldanskih aktivnostih.

Ribjo jed, ki jo je Gojko Škorič pripravil skupaj z mladimi ribiči, predstavljamo v tokratni številki glasila Ribič.

Recept za pripravo tempure

Testo pripravimo neposredno pred uporabo. Za pripravo testa uporabimo ledeno mrzlo vodo, ki ji počasi dodajamo riževo moko (lahko tudi pšenično moko, tip 850-500). Lahko uporabimo tudi mešanico obeh vrst moke. Namesto mrzle vode lahko uporabimo tudi hladno pivo. Lahko pa je poskusite pripraviti tudi s koruzno ali kakšno drugo vrsto moke. Testo po želji posolite. Če želite testo za cvrtje zelenjave, pripravite bolj gosto testo.

Olje za cvrtje naj bo na temperaturi med 160 in 180 stopinj.

Ob japonskem cvrtju je mladim ribičem teknila tudi omaka, ki so jo pripravili z Gojcem.

Za pripravo jedi za 4 osebe potrebujemo:

- 20 dag ribjega mesa, narezanega na rezance (ščuka, ali katera druga vrsta ribe)
- 0,5 l sezamovega olja ali olja za cvrtje
- 10 dag moke za maso in 5 dag gustina (škroba)
- 25 dag moke za pomokanje
- 0,5 l-0,6 l mrzle vode (ki smo jo čez noč dali v hladilnik).

Tempuro pripravljamo v zadnjem trenutku, da moka ne spusti glutena, tako da je cvrtje hrustljivo. Ribje rezance ali zelenjavo prej pomokamo v moki ali gustinu.

Recept za omako

- 20 dag majoneze
- 0,5 dl sojine omake
- 10 dag drobno nasekljane zelenjave - paprika, čebula, peteršilj, česen
- 0,5 dl belega suhega vina
- 0,5 dl kečapa
- 5 dag wasabi paste
- sol
- poper
- pekoča mleta paprika - po želji.

Majonezo in sojino omako dobro premešamo, dodamo vino, kečap in zelenjavo ter vse dobro premešamo. Če je masa pregošta, dodamo še malo vina. Na koncu dodamo še wasabi pasto, premešamo in damo omako še za kakšno uro v hladilnik.

Besedilo: Borut Jerše; foto: Gojko Škorič - Gojc

Japonsko cvrtje - tempura iz ščuke

Dušan Ulčar

1945–2025

Življenjepis pravi, da se je že zelo zgodaj zapisal vrednotam ribištva, njegovo prvo članstvo sega v 1. januar 1959. Dušan izhaja iz ribiške družine, saj je bil tudi njegov oče dolgoletni član RD Jesenice. Dolga leta je bil aktiven ribogojec in je vzrejal ter gojilvi rib posvečal veliko svojega časa. Prav delo v ribogojnici in uspehi, ki jih je pri delu dosegel, so bili pogoji za imenovanje v častnega člana. Pri svojem delu in odnosu do rib in naravnega okolja je gojil visoke etične standarde.

Dušan, hvala ti za vse, pogrešali bomo tvoje bogate izkušnje in strokovne nasvete.

Počivaj v večnem miru.

Člani RD Radovljica

Ivan Komar

1959–2025

V globoki žalosti smo se 8. 10. 2025 z družino, sorodniki, prijatelji, bivšimi sošolci KŠM, člani policijskega veteranskega združenja SEVER, člani regionalnega kluba IPA Gorenjske, člani RD Jesenice in RD Vipava poslovili od dolgoletnega ribiškega prijatelja, zavzetega muharja in velikega ljubitelja narave Ivana Komarja iz Mojstrane.

Član Ribiške družine Jesenice je bil od 1. januarja 1987, zaradi spoznavanja novih ribiških okolišev in revirjev se je kasneje pridružil in vključil v članstvo Ribiške družine Vipava. Ob reki Vipavi je našel svoj mir in sprostitev, s tamkajšnjimi ribiči pa je navezal lepe stike.

Izpostavili bi njegovo aktivnost in skrb naravnega okolja in varstva živali, zlasti rečnih rib. Aktivno je sodeloval pri izvedbi nalog ribiškega upravljanja, zlasti pri urejanju vodotokov z vidika varstva rib.

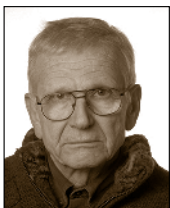
Kot ribiča ga je odlikovala tudi natančnost pri vezanju in izdelavi umetnih muh vseh vrst, posebno lepo in kvalitetno je izdelal vabo »soško grahorko« z rumenim vzorcem.

Želimo mu dober ulov na oni strani!

RD Jesenice in RD Ajdovščina

Peter Fras

1943–2025

Mineva točno 48 let, kar se je v začetku decembra 1977 v Ribiško družino Barje včlanil Peter Fras, ki se je za vedno od nas poslovil septembra letos.

Že v mladosti si je izbral poklic zdravnika, med drugim je bil tudi profesor na Medicinski fakulteti ter vodja Onkološkega inštituta Ljubljana. Za posebne zasluge na področju zdravstva v širšem prostoru je leta 2002 prejel zlato plaketo občine Ptuj in postal častni občan občine Podlehnik v Halozah.

Za svoje zasluge in udejstvovanje na ribiškem področju je s strani Ribiške zveze Slovenije prejel red za ribiške zasluge III. stopnje z listino.

Svojega dolgoletnega člana bomo ribiči Barjani ohranili v trajnem spominu.

RD Barje

Jožef Pleterski

1945–2025

V začetku meseca oktobra nas je prizadela žalostna novica, da je naše vrste za vedno zapustil dolgoletni član ribiške družine Jožef Pleterski.

Po zaključku življenjske poti našega dragocenega člana ostane spomin na človeka, prijatelja in ribiča.

Jože, tako smo ga klicali ribiči, je odraščal pod zelenim Bočem. Po končanem šolanju se je kot mlad elektroinženir zaposlil v Impolu in se preselil v Slovensko Bistrico. Spoznal je, da bivanje v naravi in ribolov pomenita veliko sprostitev in možnosti za premislek ter snovanje novih idej v službenem okolju, vendar mu službene obveznosti niso dopuščale veliko časa za njegov priljubljen hobi – ribolov.

V RD Slov. Bistrica se je včlanil leta 1974 in leta 1975 opravil ribiški izpit. Bil je pristaš čistega okolja in je bil zmeraj pripravljen prispevati svoj delež k doseganju tega cilja. V naši ribiški družini je bil dva mandata predsednik nadzornega odbora in prav tako dva mandata predsednik disciplinskega razsodišča. Za svoje delo je prejel znak za ribiške zasluge III., II. in I. stopnje. RD Slov. Bistrica mu je leta 2015 podelila priznanje z listino »Zaslužni član RD Slov. Bistrica«.

Naš Jože bo v našem spominu ostal vedno nasmejan, poln pozitivne energije in pripravljen vedno priskočiti na pomoč v okviru naše organizacije. Odšel je tako nenadoma, da smo njegovo smrt ribiči še posebej težko sprejeli. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Ribiči RD Slovenska Bistrica

Vinko Nastran

1940–2025

Konec avgusta smo se ribiči RD Železniki skupaj z njegovimi sorodniki, znanci in prijatelji na pokopališču v Selcih za vedno poslovili od našega dolgoletnega člana Vinka Nastrana. Zahrbtna bolezen nam je vzela človeka, ki je imel zelo rad naravo in jo spoštoval ter bil pripravljen veliko narediti, da bi z njo lahko živel v sožitju. Prav to ga je leta 1970 tudi pripeljalo v naše ribiške vrste.

Z zavzetim in dobrim delom je v naši ribiški družini dobival vedno več zaupanja in spoštovanja med člani, s tem pa tudi vedno več nalog. Prevzel je odgovorne funkcije v Ribiški družini. Bil je tajnik, gospodar rib in nazadnje predsednik odškodninske komisije. Poprijel je za vsako delo pri gradnji ribiškega doma in ribogojnih bazenov. Dolga leta je bil tudi član UO, kjer je s svojim znanjem in izkušnjami veliko prispeval k napredku družine.

Poleg ribiškega izpita je leta 2005 opravil izpit za gospodarja načrtovalca. Za njegovo prizadevno delo mu je ribiška družina Železniki podelila vsa možna družinska priznanja. RZS pa ga je nagradila z redom za ribiške zasluge III., II. in I. stopnje.

Smrt je iz njegovih rok iztrgala ribiško palico, s katero je dolga leta ob Sori užil nemalo veselja in ribiške strasti. Žal ga ne bo več med nami, ko se bomo pogovarjali o delu, uspehih in težavah naše ribiške družine.

Ribiči smo z njegovim odhodom izgubili prizadevnega najstarejšega člana tako po letih kot po ribiškem stažu.

UO RD Železniki

HOMMAGE SLOVENSKEMU KRAPU

Krap (*Cyprinus carpio*) je ena najstarejših gojenih sladkovodnih rib v Evropi in ima posebno mesto v kulturni, prehranski in ribogojški zgodovini celotnega srednjeevropskega prostora. Ribogojstvo krapa se je utrdilo predvsem v različnih samostanih, v okviru katerih so od 12. stoletja dalje razvili sistem ribnikov in zimovnikov. Do približno 15. ali 16. stoletja je bil krap na mnogih območjih Srednje Evrope tako gospodarsko pomemben, da je predstavljal osrednjo sladkovodno ribo na postnih mizah, v trgovini in v upravljanju vodnih sistemov. Krap je tako pionir evropske (sicer toplovodne) akvakulture, pred lososom, postrvmi in drugimi paradnimi »konji« hladno-vodne akvakulture.

V Sloveniji je krap zgodovinsko povsem vključen v pokrajino in prehransko kulturo. Arheološke najdbe, na primer, s koliščarskega Ljubljanskega barja jasno potrjujejo, da je bil krap v teh vodah prisoten že v prazgodovini; subfosilni ostanki krapa so znani in dokumentirani. V tem smislu je krap v slovenskem prostoru domoroden. Ni tujerodna, eksotična vrsta, temveč domorodni prebivalec nekdanjih poplavnih ravnic, mrtvic, rokavov in počasnih rečnih odsekov.

Zmeda z »nedomačnostjo« nastane verjetno zato, ker danes v gospodarstvu uporabljamo selekcionirane in optimizirane oblike krapa za ribogojstvo (tako imenovani gojeni krap). Tega nekateri napačno interpretirajo kot »nedomačega«, tujerodnega, ker ni enak divji populaciji iz preteklosti. V resnici pa gre za isto vrsto, isto biološko entiteto *Cyprinus carpio*, le da je človek selekcijo uporabil kot orodje za izboljšanje rasti, konverzije krme in oblike telesa. To je popolnoma primerljivo z govedom, ovco, kokošmi ali prašičem.

Danes zato krap ni zgodovinski artefakt, je nosilna vrsta toplovodne akvakulture v EU, vključno s Slovenijo. Gojeni krap je primer nizkoogljivne, prostorsko učinkovite in ekološko prilagodljive proizvodnje, ki temelji na sistemih ribnikov, pogosto v povezavi z mokrišči. Z vidika biodiverzitete lahko predstavlja pozitiven element kulturne krajine. Ni naključje, da je ravno krap ostal evropski »paradni konj« toplovodnega ribogojstva, nosilec stoletij znanja in biokulturne kontinuitete, čeravno ga, predvsem zaradi oblike proizvodnje, ponekod

Kotlete najprej nežno solimo, popramo z belim poprom in pomokamo.

(tudi v Sloveniji) že dohiteva ali celo prehitava severnoafriški čopovec (som). O njem pa morda kdaj drugič.

Kaj pa pomeni krap s prehranskega in kulinaricijskega vidika, če tokrat pustimo ob strani njegov pomen za (športni) ribolov? Kako so gledali ali kako gledamo nanj z vidika današnjega, vsega dobrega razvajanega modernega človeka, ki ima »polno rit vsega«? Rad bi vam predstavil recept, ki postavi med preprostimi ljudmi zakoreninjeno podobo krapa kot ribe, ki ima okus po mulju in ni pretirano okusna, malce na glavo. Pogledali si bomo eno od osnovnih, a klasičnih francoskih tehnik, ki jo imenujejo »po mlinaričino« (*fr. à la meunière*). Nastala je v času, ko so bile ribe in mlinarji del iste krajine – če ne drugega, so mline poganjale vode iste reke, iz katerih so ribiči jemali ribe za na mizo. Ime *meunière* pomeni »mlinarjeva« (žena) in neposredno namiguje na moko, s katero se kosi rib na tanko posujejo (pomokajo), preden gredo v ponev.

Iz zgodovine francoske kulinarike vemo, da je bil morski list po mlinaričino ena najljubših jedi kralja Ludvika XIV., kasneje pa je postala skoraj sinonim za elegantno, a preprosto ribjo jed. V 20. stoletju je jed dodatno zaslovela zaradi različnih kuharjev, na primer Julie Child, ki je v Rouenu doživela pravcato razsvetljenje, ko je okusila popolno kombinacijo nežne ribe in oreškastega masla z limono in peteršiljem.

Sama tehnika je popolnoma prenosljiva iz morske na sladkovodno ribo. Ključ ni v vrsti ribe, ampak v treh preprostih korakih: najprej riba, nežno povaljana v moki; potem peka v *beurre noisette* (rahlo zapečenem maslu z oreškasto aromo) in na koncu zaključek z limoninim sokom in svežim peteršiljem. Rezultat je tanka, skoraj krhka skorjica, ki ščiti meso pred izsušitvijo, maslo pa ga odišavi.

Če pri Francozih vlogo zvezde pogosto igra že omenjeni morski list, lahko pri nas povsem mirno na kuhinjski pult postavimo krapa. Slovenski gojeni krap ima čvrsto, a nežno meso in dovolj karakterja, da se lepo zoperstavi maslu. Hkrati pa je zaradi svojega »celinskega« izvora v popolnem sozvočju s tradicijo *à la meunière*, ki je nastala ob rekah, mlinarjih in moki. Kotlet krapa *à la meunière* je zato majhen kulturni preobrat. Namesto da bi se zgledovali po eksotičnih morskih

Kotleti krapa s sestavinami

Kotlete spečemo na maslu in položimo na blanširan fižol ter kuhan slan krompir.

ribah, tehniko vrnemo tja, kjer se je rodila, k reki in ribam, ki živijo v njej. S tem ne naredimo le neke vrste poklona krapu kot paradni ribi slovenske toplovodne akvakulture, ampak tudi priznamo, da si sladkovodne ribe zaslužijo enako mero spoštovanja in kulinarčne domišljije kot »velike morske ikone« (na primer že kar malo zdolgočasene orade, brancini ...).

Sodobno moderno izrazoslovje, na primer »0 km« in »kratke verige« v tem pogledu niso odkritje, temveč le ponovno poimenovanje nečesa, kar je tukaj že od nekdaj. Ribič, ki ujame ribe in jih pripravi, ne dela nič novega, ne odkriva tople vode. Gre za logično drevo življenja: grem, ulovim (kupim od lokalnega ribogojca), pojem. Ta preprost krog je bil nekaj običajnega že generacije nazaj, le da smo v času udobja in *hiper dostopnosti* mogoče malce izgubili občutek, da gre za temelj življenja, za preživetje, a tudi kreativnost v domači kuhinji.

Francoska kuhinja je v tem smislu lahko navdih prav zato, ker ne temelji na »šovu«, ampak na poštenem izkoristku surovine in na tem, da ribe ne potrebujejo pompoznosti, da zasijejo. In to je misel, ki ribiču, ki zna kuhati, ni tuja. In morda zato pri nas francoska kuhinja ni »idol iz tujine«, ampak priložnost za razmislek. Imamo tudi svoje vrhunske kuharje, svoje mojstre in svoje avtoritete, ampak mentalna rdeča nit osnovnih kuharskih postulatov med državami, celo kontinenti, ostaja enaka.

Kakovost krapa je neposredno odvisna od njegovega okolja, prehrane in vode. Gojeni krapci v Sloveniji so praviloma odlične kakovosti, ker so selekcionirane linije, hranjene kontrolirano, z dobrim razmerjem rasti, z dobro konverzijo in okusom. Divjega krapa v naravi praktično ne lovimo več, pa pustimo zdaj ob strani njegov status. Večino krapov, ki jih ribiči uplenimo, so gojeni, vloženi,

zrastejo v vodi in nato ulovljeni (uplenjeni). Okolje, kjer živi riba, je eden najpomembnejših faktorjev za njen okus. Kamnito dno, prodnato dno ali kompaktna ilovica dajejo ribi najbolj »čist« okus. Zamuljena vodna telesa z gnijočimi elementi lahko povzročijo izrazitejšo aromo, ki jo marsikdo povezuje z »domačo ribo« in je zato ne mara. Slovenija ima dobro razmerje vodnih habitatov različnih vrst, gramoznice, jezera, z dnem, ki omogoča pretežno bazično vodo. To so vodna telesa, kjer bo krap praktično vedno dobrega okusa. Prehrana prav tako vpliva neposredno na aromo mesa; riba v vodah z veliko vodnimi nevretenčarji, na primer postranicami, daje krapu rahlo rdečkasto meso in bolj »mesnat« okus.

Ker v Sloveniji večino krapov vložimo, so najpogostejši ulovi v razponu do 5 kilogramov. To so velikosti, ki jih kulinarčno največkrat uporabimo, seveda ob predpostavki, da gledamo strogo kulinarčni vidik in ne pravnih omejitev uplena. Toda to ne spremeni osnovnega načela - razlika med dobrim in povprečnim krapom je kombinacija okolja, prehrane in tehnik vzreje.

V javnosti je še vedno prisoten mit, da moraš krapa »očistiti« s tem, da ga držiš nekaj ur ali dni v domači banji. To je vse skupaj navadna folklor, če dovolite - *larifari*. Krap se v banji ne »očisti« nič bolj kot kokoš v tuš kabini. Poleg tega je to ekstremno nepraktično, nehiigiensko in v urbanem stanovanju preprosto neracionalno. Končno moramo imeti v mislih tudi dobrobit živali, če jo že »ulovimo« za prehrano. Usmrtilitev ribe je regulirana z zakonodajo in smernicami za humano ravnanje z živimi živalmi. Ribič, ki spoštuje zakon, ve, da je korektna usmrtilitev hitra in strokovna, ne pa »čakanje v kadi«. Podaljševanje agonije rib s t. i. čiščenjem (postenjem) v banji ni samo neučinkovito, je lahko tudi neetično in tehnično napačno. Moderna ribiška praksa v Sloveniji in

Gojeni krap je paradni »konj« slovenske toplovodne akvakulture.

Evropi je jasna: hitro, humano, zakonito ravnanje. Zdaj pa dovolj besedičenja, gremo na recept.

À la meunière je klasična francoska tehnika priprave rib, ki izhaja še iz dobrih starih časov. Zdaj si morda nekatere stvari domišljamo, da jih na novo izumljamo samo za to, da izpade fino. Poanta pa je zelo preprosta. Ribo se pred peko rahlo pomoka. Ta tanek film moke omogoča, da se na ribi v maslu razvije mehka, zlata skorjica, ki je predvsem nežna, ne trda. Peka poteka v maslu. To je ključno! Kakovostno maslo da aromo, ki se lepo poveže z naravno sladkostjo beljakovin v ribi. Ko maslo rahlo porjavimo, dobimo tako imenovani *beurre noisette*, maslo z oreškasto aromo, ki ga Francozi (pa tudi drugi) obožujemo. V tem trenutku dobi jed poseben značaj. In tretji korak je zaključek: malo limoninega soka in malo svežega peteršilja. To je vse, kuhanje poteka brez prikrivanja, težkih omak in penastih čira-čara dodatkov. Riba ostane riba, priloga pa je za dodatek, da ne gremo od mize lačni. »À la meunière« je torej idealen pristop tudi za našega slovenskega krapa.

Sestavine (za 3 osebe)

Riba

- 3 kotleti slovenskega krapa (približno 3 cm debeline, z delom reber)
- drobna sol (najbolje zdrobljena Piranska sol)
- beli poper
- pšenična bela moka (za rahlo pomokanje)
- 60 g masla (za peko)
- 20 g masla (za *beurre noisette*)
- 1 čajna žlička limoninega soka
- 1 čajna žlička fino sesekljane svežega peteršilja

Priloga

- 350 g mladega krompirja (celi, kuhani)
- 200 g zelenega stročjega fižola
- 15 g masla (za povaljanje krompirja po kuhanju)
- sol po okusu

Priprava

Najprej pripravimo ribo. Krapa očistimo drobovja in odstranimo luske. Naredimo kotlete (ostanek ribe shranimo za ribjo juho ali jušno osnovo). Krapove kotlete (podkve) rahlo posolimo in pustimo počivati približno 30 minut. To je kratka predpriprava na pečenje. Rib po počitku ne spiramo, temveč le popivnomo s papirjem, da niso mokre po površini.

Medtem skuhamo prilogo. Krompir damo kuhat v rahlo slano vodo. Zeleni stročji fižol blanširamo 2–3 minute v vreli slani vodi, nato ga hitro ohladimo v zelo hladni vodi,

da ohrani barvo in čvrstost. Tik pred serviranjem bomo oba (krompir + fižol) samo še nežno zazibali v maslu, soli in nasekljanem peteršilju.

Po želji pripravimo peso za na ribo. Vzamemo majhen košček surove, olupljene rdeče pese in jo na zelo fini strani ribežna naribamo. Nariban material rahlo posolimo s fino soljo, premešamo in pustimo od 10 do 15 minut. Sol izvleče nekaj soka, barva se skoncentrira. Nato sok pese odteče, nežno ga popivnomo s papirjem. To, kar ostane, so drobne rubinaste drobtinice, ki jih bomo posuli po pečeni ribi.

Ribe tik pred pečenjem rahlo pomokamo, res čisto malo, samo za zlato barvo. V ponvi stopimo maslo in dodamo nekaj kapljic rastlinskega olja, da stabiliziramo temperaturo. Kotlet krapa ni file, ampak »podkev« s kožo okoli, zato ga pečemo tridimenzionalno. Najprej jo položimo na eno stran in pečemo do zlatorjave skorje, nato jo obrnemo na drugo stran in pečemo krajši čas, samo za »zaprtje« povrhnjice, nato pa kotlet za nekaj trenutkov postavimo »pokonci« in s kratkim obračanjem zapremo še kožo po obodu. Tako dobimo lepo, enakomerno zapečen kotlet, ki ostane sočen v notranjosti.

Ko je kotlet pečen, ga prestavimo na toplo. V isto ponev damo še malo masla in ga nežno porjavimo (*beurre noisette*), da dobimo klasično oreškasto maslo. Dodamo limonin sok in svež peteršilj ter s tem prelijemo ribo. To je vse, »à la meunière«, z minimalno napora dobimo maksimalni okus.

Za serviranje je za domišljijo ovira le nebo. Sam narežem kuhan krompir na kolobarje, včasih uspejo lepo, včasih ne (po vseh pripravah sem že lačen). Položim jih na topel krožnik, nanje pa denem malce blanširanega fižola. Na sredino postavim kotlet, ki je zvezda večera, nanj pa posujem rubinasto rdeče drobtine pese. Čisto malo, da doda barvno eleganco in vizualni poudarek.

Zaključek

Slovenska penina je za krapa po mlinaričino povsem logična izbira, ker ne gre samo za to, da jed pripravljamo s slovenskimi ribami, ampak da z njo pravzaprav potrdimo celoten krog zgodbe. Penina je pri nas doma. Nastaja iz slovenskega grozdja, iz slovenskih vinogradov, iz naših tal, iz naših mikroklim in naših rok. Tako kot krap prihaja iz naših voda, tako je penina izraz naših vinogradov. S tem ne zaključimo jedi po »francosko«, temveč jo postavimo v naš prostor, z našo identiteto.

Brut, extra brut ali brut nature so najboljša izbira zato, ker pri tej jedi ne iščemo sladkega poudarka, ampak mineralnost, čistost in fine drobnih mehurčkov, ki nežno povzdignejo masleno oreškasto noto pečenega masla. Ker imamo maslo, potrebujemo »partnerja«, ki ga ne zaduši, ampak z njim odpre prostor, da okus krapa zadahi, kot se šika. Sladkoba bi to zaprla, »spodila«. Vse penine razreda brut ali z manj sladkorja rušijo maščobo, dvignejo citrusne note ter ribi pustijo teksturo in mineralnost.

Poleg tega je brut penina tudi prava izbira za posebno priložnost. Penina je znamenje praznika, brez nepotrebnega kiča. V kombinaciji slovenskega krapa, naše penine in francoske tehnike se zgodi najlepše. Jed, ki je čisto praznovanje in sreča, zato je (z vašimi ustreznimi dodelavami) tudi povsem spodobna jed za božični večer.

Na koncu ostane samo še to, da si vzamemo trenutek, da uživamo v vsem, kar smo ustvarili. Naj bo krap po mlinaričino jed, ki nas spomni, da so naše vode in naše roke vredne zaupanja, da tradicija ni staromodnost, temveč nadaljevanje življenja, in da je preprosta eleganca lahko vrhunec. Želim vam dober tek, na zdravje s slovensko penino in, seveda, dober prijem. Srečno, lepo, polno in okusno novo leto 2026.

Besedilo in fotografije: Jure Ušeničnik

A	Akcija bodi boter svoji plemenki (Zlatan Kovačević)..... 348	Grenlandija – skriti dragulj za muharjenje (Matej Godec)..... 67	Mladi ribiški car Ribiške družine Ljutomer (Jože Zerdin)..... 237
	Ali ribiški čuvaji lahko uporabljajo brezpilotne zrakoplove? (Anže Petrovič, univ. dipl. prav.) 208	H	Mladinski ribiški tabor RD Vrhnika 2025 (Vladimir Mikec)..... 313
	Ambrož Paljk v 2024 najboljši mladi ribič v lovu rib z umetno muho (Andrej Ledinec) 11	Hommage slovenskemu krapu (Jure Ušeničnik)..... 395	Mladinsko svetovno prvenstvo v kastingu (Tomo Sotenšek)..... 339
B		I	Muharjenje na jezerih – naša prihodnost? (Tomaž Modic)..... 76
Blejski muharji zmagali drugič zapored (Luka Pesjak)..... 329		Iskanje srebrnega princa Ljubljanice (Domen Guštin)..... 262	Muharjenje v Mongoliji (Rasmus Ovesen)... 25
Bo sezona 2025 za upravljalce spet polna izzivov? (Tomaž Modic, univ. dipl. biol.)... 84		Izjemen uspeh Tima Vertačnika - srebrna in bronasta medalja (Tomo Sotenšek)..... 382	Muharji – veterani v letu 2024 (Drago Ornik)..... 14
Bober – predstavitev Life Beaver projekta (Mag. Igor Miličič)..... 10		Izjemni dosežki članov ribiške družine iz Posavja (RD Brestanica Krško)..... 73	Muharji veterani lovili tudi na Dravi (Drago Ornik)..... 298
Bukva (Vladimir Mikec)..... 139		Izjemni športni ribič Stanko Rogina (Jože Šmejč)..... 219	N
C		J	Na linja! (Blaž Dominik)..... 189
Car mariborskih ribičev (Drago Ornik)..... 151		Jesenski družinski obed ob smuču in kostanjih (Jure Ušeničnik)..... 356	Na našem najmanjšem lovišču (Blaž Dominik)..... 115
CIPS kongres uspešno zaključen (Uredništvo)..... 167		Jubilejni 30. Tabor mladih muharjev (Tanja Droljnik)..... 249	Na otvoritvi sezone pri sosedih (Blaž Dominik)..... 153
Č		Južek (Marjan Toš)..... 109	Načrtov in volje za delo jim ne zmanjka (Igor Holy)..... 341
Čas za prevetritev pravil (Tomaž Modic).... 354		K	Načrtovanje upravljanja na področju sladkovodnega ribištva v Sloveniji (Danilo Puklavec, univ. dipl. biol.)..... 124
D		Kaj prinaša novela zakona o sladkovodnem ribištvu? (Anže Petrovič, univ. dipl. prav.).. 252	Na letošnjem SP v LRP – veteranov in invalidov sta bila najuspešnejša Petar Dimitrovski in Iztok Štrauss (Jože Šmejč).. 292
Dan odprtih vrat za mlade ribičke in ribiče (Blaž Hočevnar)..... 232		Kako raznolika in pomembna je izbira vab za ribolov ščuke? (Toni Janežič)..... 303	Namesto zaključka – mladi ribiči nekoliko drugače (Blaž Dominik)..... 391
DANUBELifelines – evropski projekt za ohranitev rib selivk in njihovnega življenjskega prostora (Žiga Tertinek in Maja Hudej)..... 286		Kako sta Tirzek in Japek v Zetečevi Zajzi ribe lovila... (Marjan Toš)..... 65	Naš najstarejši tekmovalac Maksimilijan Stopar je že kar 75 let zvest ribičiji (Jože Šmejč)..... 96
Delo z mladimi v Ribiški družini Vrhnika (Vladimir Mikec)..... 230		Kaplje (Mojca Kovač)..... 359	Natečaj RZS za najboljšo ribiško fotografijo (Marko Krajnc, dr. Miroslav Žaberl)..... 216
19. Redni kongres skupnosti za športni ribolov Alpe Jadran (Levai Bojan)..... 206		Kdo se skriva v pesku? Življenje piškurjev in metode vzorčenja (mag. Aljaž Jenič, univ. dipl. biol., Barbara Semrajc, univ. dipl. biol.)..... 275	Nekaj vrstic o linju (Jure Ušeničnik)..... 101
Disciplinski postopek v praksi – 22. 10. 2025 (Mag. Igor Miličič)..... 366		Klen v gorčični omaki z medom in podobni kulinarčni podvigi (Jure Ušeničnik)..... 118	Neškodljiv prehod do vodnega javnega dobra (Anže Petrovič, univ. dipl. prav.)..... 289
Donatorska tekma na ribniku Ojstro (Sebastjan Bedenik)..... 149		Ko Hongkong spregovori o ribištvu – in kaj nam to pove o Sloveniji (Dr. Tjaša Kodela) 244	Novoletno srečanje s pobrateno RD Celje (Vladimir Mikec)..... 5
32. mednarodno srečanje in tekmovanje mladih v sladkovodnem športnem ribolovu – disciplina LOV RIB S PLOVCEM – za »Pokal Alpe – Jadran« in »Pokal glasila Ribič« (Marjan Gaber, predsednik ZRD Maribor)..... 202		Ko imaš zase celo jezero (Blaž Dominik)... 74	Novosti v ribiški družini Straža-Sava (Blaž Hočevnar)..... 346
20. Spominski memorial Vladimirja Šebenika (Toni Janežič)..... 347		Ko se uresniči sanje (Krištof Cuderman) .. 305	O
Dva mandata (Miha Žejn)..... 56		Ko se vse združi v lepo preživet dan (Vladimir Mikec)..... 145	Odškodninska odgovornost za škodo na ribah (Anže Petrovič, univ. dipl. prav.)..... 127
12. Ščukarsko druženje v zmajevem revirju (Toni Janežič)..... 388		Koncesije na področju sladkovodnega ribištva (Anže Petrovič, univ. dipl. prav.)..... 7	Odškodninska odgovornost za škodo, ki jo povzročijo živali zavarovanih živalskih vrst (Anže Petrovič, univ. dipl. prav.)..... 368
Dva obraza pomladi ob majhnem potoku (Jure Ušeničnik)..... 223		Konec mladosti (Blaž Dominik)..... 272	28. 6. 2025 pestro na jezeru Mola pri Ilirski Bistrici (Zlatan Kovačević)..... 270
E		Kralj slovenskih rek pod pritiskom (Aleš Snoj, Jernej Bravničar)..... 22	Ozkoškarjevec v Sloveniji (Luka Mrzelj, Diana Marguč, Valentina Pernat)..... 214
EAA Generalna skupščina 2025 (Mag. Igor Miličič)..... 324		Križanka..... 82, 162, 387	Oživimo Savinjo, bodi boter svoji ribi (Gregor Križnik)..... 47
Ekipa RD Ptuj nepremagljiva na Ptujju (Jože Šmejč)..... 217		L	P
F		Laški ribiči spet pogostili sokrajane (Boža Herek)..... 71	Pašman 2024 (Rajko Zajc)..... 28
Fileji navadnega ostriza v papirnatem zavitku (en papilote) z lisičkami in zafranovim krompirjem (Jure Ušeničnik)..... 277		Lov pegaste lice z obale (Vladimir Mikec)... 260	Peter Pavšič - Zmaj (Jure Ušeničnik)..... 57
Filma produkcijske hiše Leeway Collective in Balkan River Defence sprejeta na največji muharski festival na svetu (Rok Rozman) . 44		Lov plenilk na Škalskem jezeru (Niko Vivod) 72	15. Seja UO RZS (Mag. Igor Miličič)..... 85
G		Lov ribona (Vladimir Mikec)..... 106	Petru se je uresničila dolgoletna želja (Jože Šmejč)..... 98
Gospodična (Andrej Janc)..... 28		Lov salp (Vladimir Mikec)..... 172	Plenilci (Jožef Smolej)..... 169
Gradnja valilnice – ribogojnice za »murske zmaje« v Črncih (Marjan Gaber)..... 212		Lov sip (Vladimir Mikec)..... 63	Pogumno naprej (Uredništvo)..... 125
		Luna (Mojca Kovač)..... 282	Pokal Alpe-Jadran in pokal glasila Ribič (Uredništvo)..... 295
		M	Pokal kostanjevice 2024 je osvojila ekipa RD Brežice (Jože Šmejč)..... 16
		Mednarodna muharska delavnica v Mozirju (Matej Lajh)..... 38	Poletje je čas za ribiški tabor (Toni Janežič).. 311
		Megla nad ribnikom, krap na krožniku (Jure Ušeničnik)..... 318	Poletno dogajanje v RD Velenje (Niko Vivod)..... 309
		Metode ličinkarjenja (Vladimir Mikec) 192	Pomladni dan na Soči (Domen Gustin)..... 183
		Miro Matjašec - izreden tekmovalac v lovu rib s plovcem (Andrej Janc)..... 258	
		Mladi niso samo lovili rib, so jih tudi pomagali pripraviti in z veseljem so jih pojedli (Borut Jerše)..... 392	

Ponovna prevlada Francozov tudi na čeških vodah (<i>Luka Pesjak</i>)	337	Ribiški tabor mladih 2025 uspešno zaključen (<i>Darko Jazbinsšek</i>)	313	U	Ugor, skrivnostni plenilec globin (<i>Vladimir Mikec</i>)	221
Posegi v vodotoke včeraj, danes, jutri (<i>Uredništvo</i>)	246	Ribja eleganca - kruhki z dimljeno ribo (<i>Jure Ušeničnik</i>)	197		Ugotavljanje ekološkega stanja voda na podlagi rib (<i>Dr. Daša Zabrc</i>)	284
Poslovnik o delu izpitnih komisij	182	S			Umetniška razstava anatomija ribe (<i>Mag. Igor Miličič</i>)	49
Posvet RIWET – Projekti LASR (<i>Mag. Igor Miličič</i>)	365	Sava Bohinjka in prihodnost ribištva (<i>Tomaž Modic</i>)	166		Upravljanje ribiških družin (<i>Anže Petrovič, univ. dipl. prav.</i>)	87
Potok presenečenja (<i>Toni Janežič</i>)	104	Savinja v zgornjesavinjskem ribiškem okolišu je ponovno oživela (<i>Gregor Križnik</i>)	204		Uživanje ob norih napadih klenov (<i>Toni Janežič</i>)	141
Pravilnik o usposabljanju ribiških pripravnikov in opravljanju ribiških izpitov (<i>Dr. Miroslav Žaberl</i>)	179	70 let ZRD Primorska (<i>Damijan Magajna</i>)	34	V		
Prednovoletno srečanje članov RD Bistrica (<i>Zlatan Kovačević</i>)	71	70-letnica Ribiške družine Dolomiti (<i>Rajko Komat</i>)	373	V iskanju divjih lepotic z rdečimi pikami (<i>Toni Janežič</i>)		61
Prefinjena harmonija okusov – hladno dimljeni file postrvi, mavrahi, testenine, smetana in rukola (<i>Jure Ušeničnik</i>)	158	70-letnica Ribiške družine Kočevje (<i>Tomaž Arko</i>)	344	V RD Pesnica opozarjajo na posledice onesnaževanja vodotokov (<i>Marjan Toš</i>)		53
Prekajena riba je lahko odlična poslastica (<i>Jure Ušeničnik</i>)	77	17. Seja upravnega odbora Ribiške zveze Slovenije (<i>Mag. Igor Miličič</i>)	367	V spomin – Boris Križman		37
Premoženje ribiške družine (<i>Anže Petrovič, univ. dipl. prav.</i>)	51	Segrevanje morja kot ključni dejavnik sprememb ribjih staležev in celotnih morskih združb (<i>Petra Pavšič, mag. prof. biol.</i>)	326	V spomin – Damir Salajko		37
1. Valentinčičev memorial (<i>Toni Janežič</i>)	228	Slavnostna proslava ob 70-letnici RD Vrhnika (<i>Vladimir Mikec</i>)	342	V spomin – Dušan Ulčar		394
Prvomajske rečne profesorice (<i>Toni Janežič</i>)	176	Smiselnost sonaravne vzreje potočne postrvi (<i>Janež Čadež</i>)	95	V spomin – Ervin Belak		108
Prvomajsko srečanje mariborskih ribičev v Pivoli (<i>Drago Ornik</i>)	187	Smuč nam (zaenkrat) ni usojen (<i>Blaž Dominik</i>)	233	V spomin – Fehim Jujić		78
Ptujčan Aleš Kancler drugi na svetu, Slovenija osma (<i>Jože Šmejc</i>)	334	Soška postrv je letos dala prednost šarenki – na krožniku in deloma v vodi (<i>Blaž Močnik</i>)	164	V spomin – Ivan Erker		37
R		Spoštovane ribičke in ribiči (<i>Dr. Miroslav Žaberl</i>)	364	V spomin – Ivan Komar		394
Razglasitev dobitnikov nagrad natečaja RZS za najboljšo ribiško fotografijo (<i>Marko Krajnc, dr. Miroslav Žaberl</i>)	2	Stari ribič (<i>Mojca Kovač</i>)	242	V spomin – Iztok Likar		37
Razpis natečaja 39. Odprtega prvenstva Slovenije za najboljšo umetno muho 2026 in 28. Državnega prvenstva Slovenije v vezanju umetnih muh (<i>Matej Delak, dr. Miroslav Žaberl</i>)	381	105-letni Ivan Bevč: krepi me ljubezen do reke, narave, gibanja in ljudi (<i>Metka Rupnik</i>)	378	V spomin – Jože Malajner		349
Razpis XXX. tabora mladih muharjev Osilnica 2025 (<i>Aleš Horvat, dr. Miroslav Žaberl</i>)	6	Sulec – karizmatični kralj naših rek v boju za preživetje (<i>Žiga Tertinek</i>)	376	V spomin – Jožef Pleterski		394
Razpis XXX. tabora mladih muharjev Osilnica 2025 (<i>Aleš Horvat, dr. Miroslav Žaberl</i>)	42	Š		V spomin – Ludvik Švab		37
Razpis XXX. tabora mladih muharjev Osilnica 2025 (<i>Aleš Horvat, dr. Miroslav Žaberl</i>)	85	Šarenka v solnem objemu (<i>Jure Ušeničnik</i>)	238	V spomin – Marjan Žižek - Žižo		237
Razvoj (dodatne) opreme (<i>Tomaž Modic</i>)	275	Ščukarsko druženje v Zmajevem revirju 2024 (<i>Toni Janežič</i>)	35	V spomin – Milan Maks Stopar		315
RD Barje: 70 let tradicije, predanosti in prijateljstva (<i>Jure Ušeničnik</i>)	267	Ščuka v vaški mlaki v Žibotah (<i>Marjan Toš</i>)	386	V spomin – Nikolaj Turšič, dr. med.		78
Reka sedmih imen (<i>Blaž Dominik</i>)	316	Ščukijada 2025 (<i>RD Novo mesto</i>)	122	V spomin – Peter Fras		394
Rekapitulacija osmih reprezentativnih vrst rib v reki Krki za četrto stoletja (<i>Zoran Leko</i>)	370	Ščukijada malo drugače (<i>Zlatan Kovačević</i>)	389	V spomin – Rudolf Kladnik		349
Ribiči pomagamo pri prenosu žab čez cestišče (<i>Rajko Zajc</i>)	148	Ščukijada na jezeru Mola pri Ilirski Bistrici (<i>Zlatan Kovačević</i>)	32	V spomin – Silvester Hudournik		157
Ribiška družina Brestanica Krško in občina Krško z roko v roki skrbita za naše mlade ribiče (<i>Jože Šmejc</i>)	299	Še so kapitalni krapci v Krki (<i>Zoran Leko</i>)	186	V spomin – Srečko Lipovnik		315
Ribiška družina Hrastnik (<i>Uredništvo; RD Hrastnik</i>)	20	60 let conskega odbora porečja Ljubljane (<i>Vladimir Mikec</i>)	5	V spomin – Stane Škantar		78
Ribiška družina Hrastnik praznovala 70 let (<i>Sebastjan Bedenik</i>)	33	46. Kongres CIPS 2025 v Bohinju (<i>Mag. Igor Miličič</i>)	4	V spomin – Stanko Žitnik		315
Ribiška družina Lendava (<i>Uredništvo; povzeto po spletni strani RD</i>)	92	16. Seja UO RZS (<i>Mag. Igor Miličič</i>)	248	V spomin – Vinko Nastran		394
Ribiška družina Pesnica (<i>Uredništvo; povzeto po spletni strani RD</i>)	54	16. Donavsko-jadranski pokal 2025 (<i>Aleksander Kolar</i>)	332	V spomin – Vojko Hrustelj		78
Ribiška odprava na Irsko: Ekipa RD Ruše se je kosala z najboljšimi (<i>Ciril Klemenc</i>)	384	Športni ribolov brez uporabe svinca? (<i>Jure Ušeničnik</i>)	136	V spomin – Zvonimir Fratnik		37
Ribiška zlatoporočenca Marija in Drago Zupanc (<i>Jože Šmejc</i>)	18	14. Seja UO RZS (<i>Mag. Igor Miličič</i>)	50	Vlagati ali ne vlagati		
Ribiški sejum Verona (<i>Tomaž Modic</i>)	90	T		(<i>Dr. Gorazd Berčič</i>)		132
Ribiški tabor – Jernejček 2025 (<i>Konrad Hohler</i>)	235	Tabor mladih ribičev v Račah - 10 let male šole ribolova (<i>Borut Jerše</i>)	350	Vloga Zavoda za ribištvo Slovenije pri posegih v vodotoke (<i>Matevž Podjed</i>)		254
		Te Waipounamu (<i>Luka Pesjak</i>)	111	Vodenje ribiške tekmovalne dejavnosti naj bo primerljivo drugim športom (<i>Jože Šmejc</i>)		143
		Testni program četrte stopnje čiščenja odpadne komunalne vode pred iztekom v reko Kamniško Bistrico (<i>Dr. Tomaž Lavrič</i>)	266	Vrba v decembru (<i>Mojca Kovač</i>)		362
		Tortilja v ponvi z ribjim mesom in zelenjavo (<i>Borut Jerše</i>)	39	Vzpostavljanje sistema za zbiranje podatkov o ulovu sulca na način »ujemi-izpusti« (<i>Zavod za ribištvo Slovenije</i>)		374
		Tradicija se nadaljuje (<i>Miran Korošec</i>)	135	Z		
		Tradicija se nadaljuje (<i>Miran Korošec</i>)	256	Začelo se je (že) pred desetimi leti, ko so v Velki še plaval veliki kleni (<i>Dr. Marjan Toš</i>)		130
		13. Seja Upravnega odbora RZS (<i>Uredništvo</i>)	6	Začelo se je 35. Državno prvenstvo v lovu rib s plovcem (<i>Jože Šmejc</i>)		170
				Začetek ribolova na postrv v Ilirski Bistrici (<i>Zlatan Kovačević</i>)		150
				Zadnje dejanje kongresa CIPS (<i>Mag. Igor Miličič</i>)		366
				Zahtevni muharski revirji - vrnitev k osnovam (<i>Tomaž Modic</i>)		156
				Zbor članov RD Vrhnika in novo poglavje z novim vodstvom (<i>Vladimir Mikec</i>)		226
				Zgode in nezgode z ribiškimi tekmovalnj (<i>Andrej Janc</i>)		110
				Zmenki z menki (2. del) (<i>Blaž Dominik</i>)		351
				Ž		
				Življenjepis nekega ribiča (<i>Jožef Smolej</i>)		370

Zimska praznična spokojnost ob Krimskem jezeru (foto: Jure Ušeničnik)